

LKB Kronika Nr. 18

Baudos ir trukdymai

Vietos valdžios pareigūnai — tikri okupantų rusų klapčiukai

14

Kučiūnai

Religijų reikalų tarybos igalio-tinui —

Nuorašas: Kauno arkivyskupijos apaštališkajam administratoriui vyskupui Labukui

kun. Juozo Kriščiūno
gyn. Kučiūnuose
Pareikšimas

Š. m. liepos 7 į Kučiūnų bažnyčią po rytmetinių pamaldų atėjo vietos pareigūnai: apylinkės pirmininkas Kotičūnas, partijos

sekreterius Sakavičius ir komjaunimo sekretorė Dimšienė. Jie rado mane sėdintį klausykloje ir po vieną apklausinėjętį vaikus po terių. Kiti vaikai sėdėjo bažnyčioje ir laukė savo eilės.

Liepos 9 vėl mane rado sėdintį klausykloje ir vaikus, stovinčius eilėje iš abiejų klausyklos pusių. Jie po vieną ėjo prie klausyklos ir garsiai atliko bandomąją išpažintį.

Vietos pareigūnai sustatė kalnėtiną aktą ir Lazdijų rajono administracinę komisiją nubaudė mane už vaikų mokymą katekiz-

mo 50-ties rub. bauda (Bylos nr. 154, 1975.VII.17.), nors aš pareiškiau, kad katekizmo nemo-kiau, nes jau eilė metų kai patys tėvai gerai išmoko savo namuose.

Prašau Jus, Ministrę, padaryti reikalingų žygių, kad rajono administracinės komisijos nutatimas būtų panaikintas ir nebūtų man daroma kliūčių eiti kunigiskais pareigais.

1975.VII.25

Kun. J. Kriščiūnas
Kučiūnų klebonas

LKB Kronika Nr. 17

Ir ateistai neįtikio darbdaviams

Uždaromos vaikų sanatorijos, jų vietoje steigiamos naujos venerinių ligų ligoninės, bet apie tai skelbti spaudoje draudžia

25

Vilnius

Istorikė A. Gaigalaitė yra nemažai nusipelnusi savo darbavimams, ypač ateistinei veiklai. Nuo 1960 ji vadovavo Lietuvos Mokslų akademijos Istorijos instituto pospaliniam skyriui, o 1960 pabaigoje ji buvo paskirta Pedagoginio instituto TSRS istorijos katedros vedėja.

Prieš kelis metus A. Gaigalaitė mėgino apginti daktarinę disertaciją tema "Klerikalizmas Lietuvoje". Surinktos medžiagos sraute pasimetė ir padarė žymių "klaidų", todėl disertacija liko neapginta.

1973 "Tiesoje" (Nr. 58) pasirodė Radviliškio vidurinės mokyklos direktoriaus C. Kantauto straipsnis, kuriame kritikuojama A. Gaigalaitė ir kiti "LTSR istorijos chrestomatijos" sudarytojai. Jų didžiausia kaltė buvo ta, kad įdėjo 1918 vasario 16 akto, kuriuo Lietuva pasiskelbia nepriklausanti nuo Rusijos ir savarankiška valstybė ir 1920 liepos 12 Lietuvos-Tarybų Rusijos taikos sutartį, kurioje Rusija "...be atodairios pripažįsta Lietuvos valstybės savarankiškumą..." ir gera valia visiems amžiams atsisako nuo visų Rusijos suvereniteto teisių, kurias ji yra turėjusi lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu".

1974 gegužės mėnesį A. Gaigalaitė buvo atleista iš katedros vedėjos pareigų.

Istorijos fakulteto partijos sekretoriumi buvo Marengolcas. Jis davė teigiamą charakteristiką katedros vedėjai Abelii Stražiui, kad galėtų stoti į eilę mašinai gauti. Šis dėstytojas, Didžiojo Tėvynės karo veteranas su kitu dėstytoju išvyko Izraelin. Tada Marengolcas neteko sekretoriaus vietos. 1974 rudenį jį išsiuntė kartu su studentais į kolūkių kasti bulvių. Čia Marengolcas, būdamas silpnos sveikatos, kartą netyčia pasigėrė. Kolūkių pirmininkas paskambino institutui. Atvažiuojo prorektorius Drotvinas, naujasis partijos sekretorius ir fakulteto dekanas doc. Myk. Michelbergas ir buvusį partijos sekretorių nuvežė į N. Vilnios psichiatrinę ligoninę. Kadangi Marengolcas yra džiovininkas, po savaitės jį atvežė į tub. institutą.

Šitaip pasielgia partiečiai su savo kolegomis, o sako, kad "žmogus žmogui brolis".

Spaudoje neskelbti

Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. 227.

Vilnius, 1975 m. balandžio 17 d. dėl Vilniaus vaikų tub. sanatorijos "Vilnelė" likvidavimo ir Vilniaus m. Odos-venerinių ligų dispanserio steigimo.

"Vykdamas Lietuvos KP CK Lietuvos TSR Ministrų Tarybos 1975 sausio 27 nutarimus "Dėl papildomų priemonių kovai su venerinėmis ligomis stiprinti" ir Lietuvos RSR Ministrų Tary-

bos 1975 balandžio 3 potvarkio Nr. 188, siekiant užkirsti kelią venerinių ligų plitimui ir užtikrinti sergančių venerinėmis ligomis asmenų hospitalizaciją įsaka:

Padidinti 1975 m. plane numatytą lovų ligoninėse skaičių: Vilniaus m. Sveikatos apsaugos skyriui 200 lovų; Kauno m. Sveikatos skyriui 100 lovų; Šiaulių Sveikatos apsaugos skyriui 45 lovas, sumažinus lovų skaičių Sveikatos apsaugos ministerijos respublikinėse ligoninėse.

Padidinti biudžeto asignavimus gydymo ir profilaktikos įstaigoms išlaikyti: Vilniaus m. Sveikatos apsaugos skyriui 306,5 tūkstančių rub. Iš jų darbo užmokesčiui 30,1 tūkstančių rub.

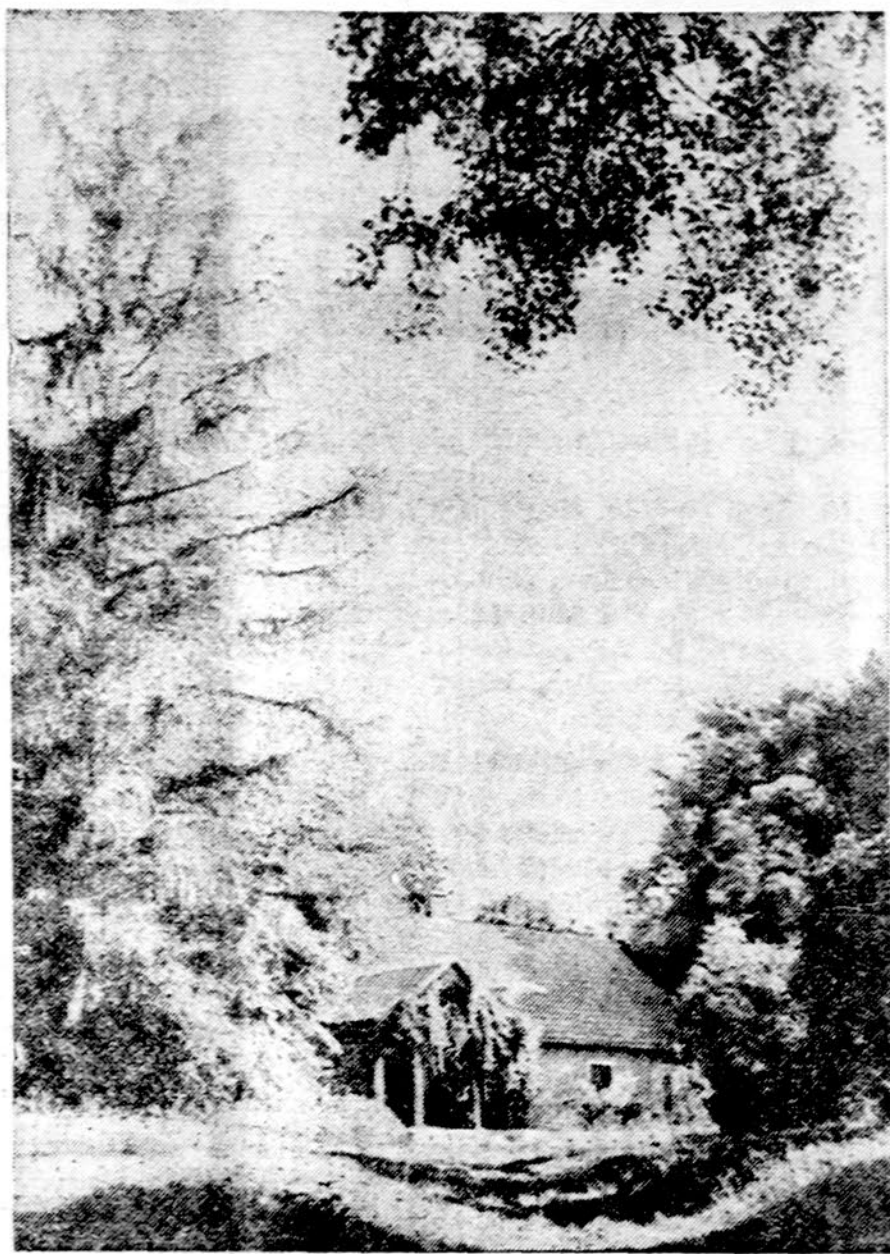
Šiaulių m. Sveikatos apsaugos skyriui 34,2 tūkstančių rub., atitinkamai sumažinus šiuos asignavimus Sveikatos apsaugos ministerijos respublikinėms gydymo ir profilaktikos įstaigoms.

(...) Respublikinio Odos-venerinių ligų dispanserio bazėje, esančioje Bokšto g. Nr. 6 organizuoti nuo š. m. gegužės 1 Vilniaus m. 200 lovų odos-venerinių ligų dispanserį (iš jų 100 lovų uždaro tipo su milicijos apsauga.)

(...) Nuo š. m. birželio 1 likviduoti 300 lovų Respublikinė Vilniaus vaikų tub. sanatorija "Vilnelė" ir jos korpusą, esantį Nemenčinės plente Nr. 7, perduodant Respublikinį tub. dispanserį vaikų tuberkuliozės ir virusinio organizavimui, o patalpose esančiose Nemenčinės plente Nr. 25 organizuoti Respublikinį odos-venerinių ligų dispanserį su 150 lovų stacionariu.

(...) vaikus, reikalingus tolimojo gydymo tub. stacionare ar sanatorijoje, perkelti atitinkamai į Respublikinį dispanserį arba į Respublikinį vaikų tub. sanatoriją "Pušėlė".

Sveikatos apsaugos ministras Kleiza

Pasiturinio ūkininko sodybos fragmentas. Vidurio Aukštaitija. (Prieškarinė nuotrauka)

Ir Gromyko išpėja "nesikišti"

New York. — Prieš kurį laiką Fordas ir Kissingeris buvo išpėja "kai kurias šalis", kad jos nesikištų į Portugalijos vidaus reikalus ir neprovokuotų civilinio karo. Visiems buvo aišku, kas yra tie, kurie tenai drumsčia vandenį. Negalėjo dėl to tylėti ir sovietai, todėl jų Gromyko, kalbėdamas Jungtinės Tautos, rado reikalą dėl Portugalijos įvykių kam nors kitam bėda suversti ir sakė:

"Didelį susirūpinimą kelia pasaulyje atviri mėginimai daryti išorinį spaudimą Portugalijai, kurių griebiamasi, aiškiai siekiant priversti portugalų tautą atsisakyti pasirinkto laisvo vystymosi kelio. Sudėtingų Portugalijos įvykių politinių ir ekonominių problemų išsprendimo interesai reikalauja užtikrinti ramią aplinką šiai šaliai. Niekam neturi būti leista paminti neatitinkančios portugalų tautos teisės savarankiškai, užsieniui nesikišant, tvarkyti savo likimą".

Kansas City. — Streikuojantieji gaisrininkai nutarė sugrįžti į darbą. Streikavo keturias dienas. Nuolaidų padarė ir miesto valdžia, ir gaisrininkai.

Seoul. — Pietų Korėjos aviacija ir karo laivynas atviruose vandenyse susisaužė ir nuskandino šiaurės Korėjos ginkluotą karo laivą.

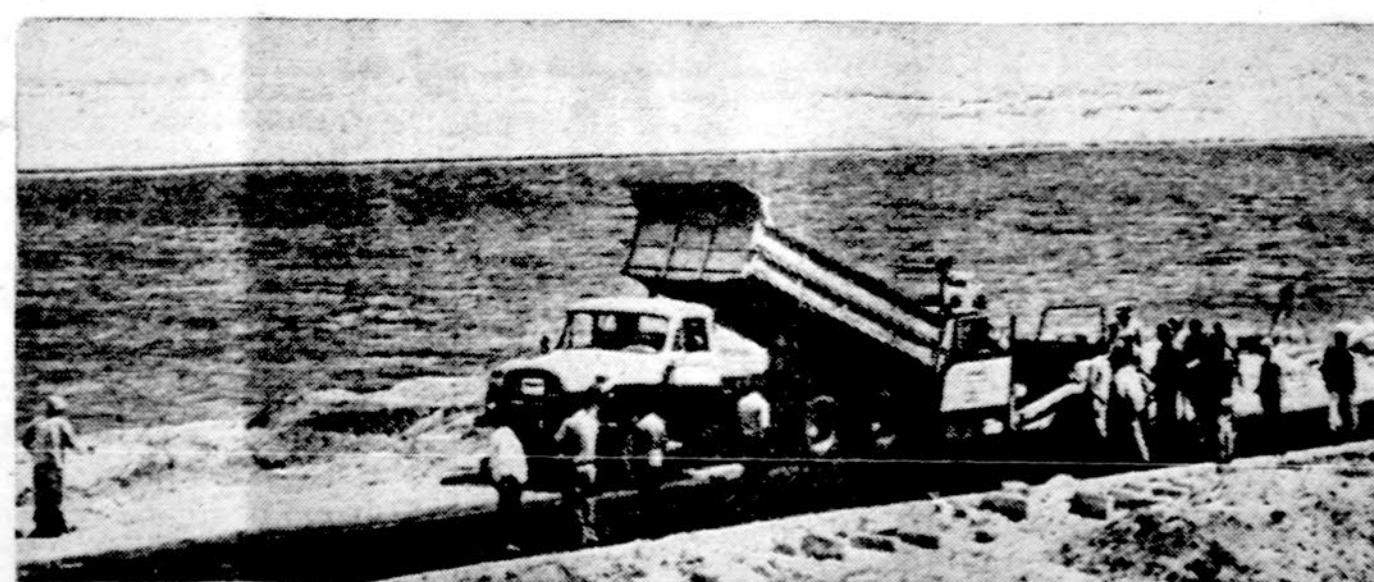
Radikalai kareiviai neklauso karininkų

Lisabona. — Radikalai kareiviai atsisakė paklausti prezidento Francisco da Costa Gomes laikytis disciplinos. Kareiviai, sukurstyti komunistų, atsakė, kad jie kovos su "reakcija". Pirmojo artilerijos pulko kareiviai, sulaukę ant stogų šaukė demonstruojantiems komunistams: "Mes su žaudimu. Mes panaudojame ginklus, kad apgintume prispaustuosius". Jų atstovai vėliau sakė, jog civilinio karo jie nenori.

Tas artilerijos pulkas Lisabonos priemiestyje pasidarė simboliu pasipriešinimo vyriausybei. Prie jo prisidėjo ir kiti sostinės daliniai, kurie neklauso viršininkų, grąsina išdalinti ginklus civiliams revoliucionieriams ir kaltina nuosaikiuosius noru išprovokuoti naminių karą.

Argentinos teroristų siautėjimas

Buenos Aires. — Po to, kai Argentinoje paskelbta apie vidaus saugumo tarybos sudarymą ir kariuomenę suteikimą platių teisių kovai su terorizmu, Montoneros, kraštutiniai kairiųjų teroristai, užpuolė armijos stovyklą, nušovė 10 kareivių, pasigrobė lėktuvą. Kitoj vietoj nušovė tris policininkus. Teroristų žuvo 15.

Egiptas. Kelio tiesimas išilgai Sueso kanalo

PLANAS SUMAŽINTI MOKESČIUS 27.7 BIL. DOL.

Washingtonas. — Prezidentas Fordas pasiūlė mokesčių sumažinimo planą, kuris turėtų veikti nuo ateinančių metų sausio 1. Pasiūlė nubraukti 27.7 bil. dolerių, bet su sąlyga, jeigu Kongresas biudžetą 1977 metams numatys ne didesnį kaip 395 bil. dolerių. Praktiškai kiekvienas mokesčių mokėtojas mažiau mokėtų nuo 100 iki 300 dolerių.

Prezidento siūlymu, nereikėtų mokesčių mokėti už pirmą 1.000 dolerių pajamų vietoj dabar atleidžiamų 750 dol. Apskaičiuojama, kad dėl to mokesčių mokėtojų kišenėse liks 10.1 bil. dolerių. Numatoma ir kitokių palengvinimų, apskaičiuojant metines pajamas ne tik kiekvienam individui, bet ir korporacijoms.

Fordas šiuos savo siūlymus perdavė per televiziją. Jo kalbą sutiko transliuoti tik ABC tink-

las, kai NBC ir CBS atsisakė, motyvuodami, jog tada reikės duoti nemokamai laiko ir demokratams atsakyti į šią kalbą. Demokratai, kaip žinoma, ne tik tą siūlymą, bet ir kiekvieną kitą išaiškina kaip priešrinkiminį manevrą, laukiant 1976 metų.

Moynihan susilaukė kritikos

New York. — Kaip ir reikėjo laukti, į Amerikos ambasadoriaus Jungtinėms Tautoms Danieli Moynihan pareiškimą apie Idi Amin tuoj atsiliepė afrikiečiai. Moynihan buvo pacitavęs laikraščio pasakymą, kad Amin yra "rasistas žmogžudys". Da-homey ambasadorius JT Tiamou Adjibade, afrikiečių grupės pirmininkas, diktatoriaus pavadinimą tikroju vardu pavadino "tyčia padarytu provokaciniu aktu ir nedraugiškumu Afrikos valstybių unijai".

Libijos ambasadorius Mansur Kikhia, arabų šalių grupės pirmininkas, pridėjo, kad jis remia afrikiečių pareiškimą ir visiškai pritaria tam, ką Ugandos diktatorius buvo pasakęs.

Apie Stalingą nei žodžio

Berlynas. — Rytų Vokietijos naujausiam leidiny "Der Grosse Duden" išleistas iki šiol buvęs Stalinas ir nei žodžio apie stalinizmą.

"LIETUVIAI REIKALINGI DIDESNĖS VATIKANO PAGALBOS"

Los Angeles. — Los Angeles arkivyskupijos laikraštis "The National Catholic Register" (10.5) įdėjo straipsnį "Lithuanians Need More Vatican Help". Straipsny cituojamas protestantų dvasininko Rev. Michael Bourdeaux nusiskundimas, jog Vatikanas diplomatiniais manevrais ignoruoja Lietuvos katalikų problemas. Bourdeaux yra Religijos ir komunizmo studijų centro direktorius Kestone, netoli Londono. Jis sako, jog Lietuvos katalikai buvo priversti pradėti leisti "LKB Kroniką", kad Vakarams atskleistų tikrą padėtį ir kad Vatikanas reikalą giliau paimtų į širdį. Jie įsitikinę, kad Vatikanas diplomatai nenori matyti, kokius sunkumus pergyvena katalikai Sovietijoje.

"Lietuvos katalikai turi aiškiai pagrįstų reikalavimų, bet dėl dabartinės detentės niekas į tuos reikalavimus nekrepia dėmesio". Toliau Bourdeaux sako: "Jiems pasidarė aišku, kad Roma nenori padėti, nors jie prašo pagalbos per ilgus metus". Vatikanas, todėl derybos ir apsi-

riboja tik vyskupų koncekravimu ir formalia Bažnyčios organizacija. Tokie gyveniminiai reikalai, kaip parapijos gyvenimas, visai nediskutuojami. Kad nebūtų trynimosi tarp Vatikaną ir Sovietijos katalikų, Bourdeaux siūlo:

1. Vatikanas turėtų informuoti Amerikoje gyvenančius lietuvius ir Kanadoje ukrainiečius apie derybas su sovietų valdžia;
2. Vatikanas turėtų pasinaudoti informacijomis iš Rytų Europos išsivijusių, ypač gyvenančių Romoje;
3. Artimiausiu metu bendradarbiauti dviem Vatikaną sekretoriams — krikščionių vienybės ir santykių su netikinčiaisiais;
4. Pradėti gaminti literatūrą katalikams Rytuose;
5. Pagerinti radijo programas Rytų Europai. Rytų Europos krikščionys labai nelaimingi Vatikaną radijo kokybę. Transliacijos labai nuobodžios ir pilnos biurokratinio žargono;
6. Derybose su sovietais naudotis ir informacijomis, surinktomis "Kronikose".

"Visi, ypatingai lietuviai, sako, kad popiežius turi vadovauti šventajam karui prieš komunizmą. Vatikanas pareiškia parodyti, kad Sovietijos krikščionys taip pat brangi Bažnyčios šeimai dalis. Dabartinę situaciją jie to neįsivaizdavo", sako Rev. Bourdeaux.

KALENDORIUS

Spalis 8: šv. Simeonas, šv. Brigita, Daugas, Gaiva.
Spalis 9: šv. Dionyzas, šv. Publija, Dalius, Branguolė.
Saulė teka 6:53, leidžias 6:23.

ORAS

Saulėta ir šilčiau, netoli 80 l.

Daug norėjo, nieko negavo

New York. — Ray Olsen viename Greenwich Village banke su ginklu rankose 8 valandas išlaikė 10 įkaltų, reikalaujamas 10 milijonų dolerių vertės aukso teroristų Symbionese Liberation Armijai, paleisti Patricia Hearst ir jos bendrus, duoti jam lėktuvą. Vėliau pasidarė ir buvo suimtas nieko negavęs.

New York. — Japonijos imperatorius Hirohito lankėsi ir valgė priešpiečius pas miestą merą Abraham Beame. Koks buvo nemalonumas po visų tosių ir kalbų, kai Hirohito žmonos Nagako apsaustas buvo dingęs, nors mero oficialią rezidenciją saugojo daugybė policijos ir slaptosios tarnybos žmonių. "Jei neatiras, imperatorienei nusišvies kitą", pasakė Beame.

New York. — Kinijos ir Bengalijos delegacijos prie JT paskelbė apie diplomatinį santykių užmezgimą. Prieš kelias dienas santykius užmezgė su Bengalija ir Pakistanas.

Tokioje. — Japonų astronomai pastebėjo dvi naujas kometas ir apie tai informavo Amerikos Smithsonian institutą, kuris registruoja astronominius atradimus.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skn. Irena Kerelienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

LSS VADOVYBĖS RINKIMAMS ARTEJANT

LSS 1975 metų suvažiavimo prezidento išrinkimo pirmąjį etapą, kurioje išvardinti asmenys kandidatuoją įvairioms LSS vadovybės pareigoms. Skubiai ruošiamas antrasis išrinkimo etapas, kurioje tils jau pilni kandidatų sąrašai, o taip pat ir jų skautiškos veiklos duomenys, tikslu supažindinti balsuojančius su kandidatų skautybėje nuieutu keliu ir palengvinti padaryti sprendimą, atrenkant tinkamiausius toms pareigoms.

Džiugu, kad šį kartą turime didesnę kandidatų skaičių. Balsuojant tačiau nebus lengva apsispręsti, nes visi kandidatai su plačia skautiška patirtimi ir visi verti išrinkimo.

SKAUTYBĖS KELIAS ragina visus tautiečius teisę balsuoti šia pareiga sąžiningai pasinaudoti ir atlikti. Balsavimas yra slapta ir asmeniškas. Nesileiskime paveikiami agitacinių lapelių ar kitokių įtaigų (čia ne politinė konvencija). Gerai susipažinkime su kandidatų skautiška "biografija" ir tik tada balsuokime pagal savo pažiūrą už tinkamiausius asmenis. Balsuodami turime galvoje ne asmeniškus, bet tai, kas yra geriausia Sąjungai, Seserijai ar Broliui. Tik išrinkdami pajėgiausius užtikrinsime gerą Sąjungos vadovybę.

SKAUTYBĖS KELIAS, pagal galimybę, stengsis skaitytis supažindinti bent su pagrindiniais kandidatais. Šioje laidoje trumpai supažindinsime su kandidatėmis į LS Seserijos vyriausias skautininkes ir jų pavaduotojas.

KANDIDATĖ Į S. SESERIJOS VYR. SKAUTININKĘ

V. S. Alė Namikienė, gimusi 1931.12.22 Lietuvoje. Į LSS įstojo 1946 m. "Vilniaus" t. Vokietijoje. Skautės žodį davė 1946, vyr. sk. — 1948, paskautininkė — 1954 m.

Skautiškoji veikloja: skautių vadovė ir draugininkė Argentinoje 1950-55 m.

Paukštyčių, vyr. skautių draugininkė (su pertraukomis), 1955 — 1968 m. Aušros Vartų t. Chicagoje. Skautų Aido bendradarbė nuo 1961 m. LS Seserijos paukštyčių sk. vedėja 1961 — 1964. Seserijos vadovė sk. vedėja 1967 — 1969. LSS Tarybos narė 1970-74. Skautų Aido vyr. redaktorė 1974-75.

1961 m. Aušros Vartų t. stov. virš. 1967 m. Seserijos vadovė stov. virš. 1968 m. Penktos Tautinės stov. programos vedėja. 1972 m. Aušros Vartų t. stov. virš. 1973 m. Jubiliejinės stov. laikraščio redaktorė.

Paruošė knyguotės "Jaunesnioji skautė" (Seserijos vedėjos išleista 1963 ir 1969 m.), "Jaunesniosios skautės vadovė" (1964 m.).

Tarptautinio Skautių biuro jaunųjų vadovų stovyklos, Vokietijoje, dalyvė. Knygos "Lietuvių Skautių Seserija" redaktorė komisijos narė.

Ps. FIL RIMA SKORUBSKAITĖ, kandidatė (su v. s. A. Namikienė) LS Seserijos vyr. skautininkės pavaduotoja.

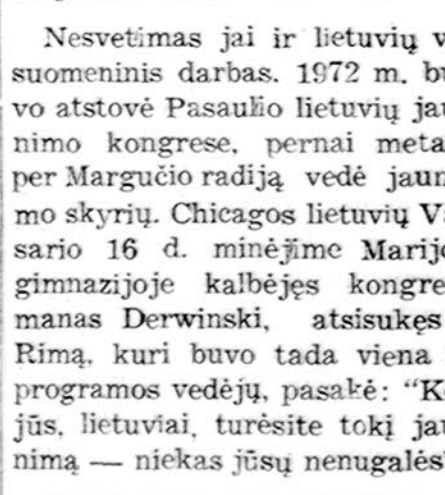
Sesė Rima įstojo į LSS 1959 m. Savo skautiškajame kelyje ji pasipuošė paukštytės, skautės, vyr. skautės, skautės akademikės ir skautininkės kaklaraiščiais. Baigusi psichologiją, studijuoja teisę. Būdama penkiolikos metų pradėjo ruošti skautės vadovės darbui, dalyvavo 1967 m. Seserijos vadovų stovykloje.

Ps. Rima Skorubskaitė

vykloje. Vėliau seka įvairios pareigos Aušros Vartų tunte: stovyklos ūkio vedėja, skautių draugininkė, paukštyčių stovyklos instruktorė, vyr. skautių pastovyklės vadovė, vyr. skautių būrelio įsteigėja ir vadovė, tunto adjutantė. Savo darbą tunte apvainikuoja būdama vos dvidešimties metų, pavyzdinčiai atlikdama tunto stovyklos viršininkės pareigas 1973 m. Skautių Seserijoje Rima buvo 1971 m. Seserijos jaunųjų vadovų stovyklos instruktorė. 1973 m. Sąjungos Jubiliejinėje stovykloje vyr. skautių "Sietyno" pastovyklės adjutantė ir 1974 m. vyr. skautių - skautų vyčių sąskrydžio "Kryžkelė" rengimo komisijos narė. Šiais metais Akademikų skautų stovykloje Rake-ji buvo ASD viršininkė.

Nesvetimas jai ir lietuvių visuomeninis darbas. 1972 m. buvo atstovė Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, pernai metais per Margučio radiją vedė jaunimo skyrių. Chicago lietuvių Vasario 16 d. minėjime Marijos gimnazijoje kalbėjęs kongresmanas Derwinski, atsisukęs į Rimą, kuri buvo tada viena iš programos vedėjų, pasakė: "Kol jūs, lietuviai, turėsite tokį jaunimą — niekas jūsų nenugalės".

V. S. Irena Kerelienė

Sesė Irena Kerelienė įstojo į LSS 1946 m. Tuebininge, Vokietijoje. Sugrįžusi iš Mittenwaldo Tautinės stovyklos davė vyr. skautės žodį. Vėliau ejo draugininkės pareigas Schwabach - Gmuendo "Gabi-jos" tunte ir buvo apdovanota Pažangumo žymeniu.

Atvykusi į Ameriką, sesė Irena studijavo humanitarinius mokslus ir įsigijo iš Sacred Heart College (Wihita, Kansas) "Associate of Liberal Arts" laipsnį. Studijas tęsė Loyolo universitete, Chicagoje. 1958 m. sukūrė šeimą su ps. Albertu Kereliu. Sesė Irena augina tris skautes ir vieną vilkiuką.

Chicagoje sesė Irena įsijungė į "Kernavės" skautių tuntą ir buvo jo tuntininkė. Vienos pareigos sekė kitas: tuntininkė, vyr. skautių būrelio vedėja, Vidurio rajono vadovė ir dabartinė Vyr. Skautininkės pavaduotoja. Už kruopščiai ir kūrybingai atliktas tuntininkės pareigas sesė Irena buvo apdovanota Tėvynės Dukros žymeniu. 1975 m. pakelta į vyr. skautininkės laipsnį.

Eidama vadeivės pareigas, sesė Irena suorganizavo ir vadovavo Vidurio rajono skautininkų kursams Dainavoje, kurie praėjo su dideliu pasisekimu. Kiek sąlygos leido, stovyklavo tunto stovyklose, o 1973 m. Jubiliejinėje stovykloje ejo Seserijos Rajono viršininkės pavaduotojos pareigas.

Be skautiškos veiklos, sesė Irena aktyviai reikšėsi Amerikos Lietuvių Montessori draugijoje, Lietuvos Dukterų draugijoje, ALLAS Pagelbiniame Moterų vienetui.

1974 m. Seserijos suvažiavime Kanadoje, sesė Irena, atidarydama simpoziumą "Vadovė Seserijoje", vadovė apibūdino šiais žodžiais:

"Vadovė skautauja samoningai, vesdama, padėdama ir tarndama toms, kurios yra jai patikėtos. Vadovė — tai sveiko samojaus, takto ir iniciatyvos žmogus. Ji stovi ant kojų, pati galvoja ir turi drąsos praversti savo nutarimus. Garbės jausmas, tiesumas, suvaldymas, atsakingumas ir gera nuotaika — tikros vadovės ženklai ir palydovai".

Tie sesės Irenos suminėti ženklai žymi ir lydi ją pačią. Sesės Janinos Mikutaitienės skautiškas kelias prasidėjo 1946 m. Wuertburge, Vokietijoje. Vyr. skautės žodį davė III-je Tautinėje Stovykloje, Mittenwalde. Atvykusi Chicago, sesė Janina įsijungė į "Aušros Vartų" tunto "Kun. Gražinos" vyr. skautių būrelį. Ilgus metus ji buvo jaun. skautių draugininkė ir "Aušros Vartų" tunto jaun. skautių skyriaus vedėja. Be anksčiau minėtų pareigų, sesė Janina jau dvi kadencijas veda Jaun. Skautių Skyrių Seserijoje.

Būdama nuosirdi gamtos mylėtoja, sesė Janina dažnai stovyklauja su "Aušros Vartų" tuntu. 1973 m. Jubiliejinėje stovykloje ji buvo jaun. skautių pastovyklės viršininkė. Viršininkės pareigos jai teko ir š. m. "Aušros Vartų" SUTARTINĖS stovykloje.

Be skautiškos veiklos sesė Janina mėluo noru sutinka talkininkauti ir kitoms lietuviškomis organizacijoms, kaip Lietuvos Dukterims bei lietuviškos mokyklų tėvų komitetams.

Sesė Janina ir jos vyras Mečys (skautiškųjų darbų nuosirdus rėmėjas) augina vieną jų skautų būdį, vieną miško

brolių - akademikų, dviejų vyr. skautes ir vieną paukštytę.

Sesė Janina apibūdinti, gal būt, geriausia tinka jos pačios mintys SUTARTINĖS stovyklos laikraštelyje:

"Sutartinė man simbolizuoja talką darbe. Jaunų ir vyresnių vadovų bendras darbas ir yra ta daili sutartinė, kurios darnus skambėjimas priklauso nuo kiekvienos iš mūsų. Tad stenkimės kiekviena įsijungti šion sutartinę bendrą darbą, pagalba, patarimais bei išsikalbėjimais, neprarandant pagrindinio tikslo — būti pavyzdžiu jaunesniajai. Te sutartinės mintis reiškiame ne tik mūsų dainose, šukuose ir pašnekesiuose, bet kiekviename mūsų darbe".

PRANESIMAS

I
LSS Tarybos Pirmia Tautos šventės proga nutarė Geležinio Vilko ordinu pagerbti J. E. Europos lietuvių Vyskupą Antaną Deksnį, Lietuvoje buvusį labai sėkmingą skautų vadovą, uoliai ir pozityviai dalyvaujantį lietuvių tautiniame gyvenime ir žymiai besireiškiantį lietuvių troškimuose lietuvių tautai laisvės.

II
LSS Tarybos Pirmia Tautos šventės proga, nutarė Geležinio Vilko apdovanoti:

1. v. s. Elena Gimbutienę Los Angeles, nuo 1933 m. kaip skautų motiną ir lietuvių tautybės rėmėją, o vėliau uolia skautininkę, visada įnešusią stiprų tautinį susipratimą. Lietuvai meilės ir jaunimo ugdymui veikmingų užmojų bei prisidedančių palaikyti lietuvių tautines tradicijas.

2. v. s. Megą Barniškaitę Clevelande, skautę nuo 1922 m., prietyrą skautininkę, ilgametę vadovę, Nepriklausomoje Lietuvoje centrinės skautų vadovybės narę, Seserijoje ir Ak. Skautų Sąjūdyje vadovę, kelių didžiųjų stovyklų viršininkę.

III
LSS Tarybos Pirmios Tautos šventės proga LSS garbės ženklais apdovanojamos:

A. Padėkos ordinu —

1. v. s. Regina Kučienė Chicagoje, ilgametė ir uoli Seserijos Vadijos narė ir bendradarbė.

2. v. s. Lilė Milukienė New York, Seserijos Vyriausio Skautininkė, baigianti II-ąją savo pareigų kadenciją, labai pasiėvenusi skautių auklėjimo reikalus.

B. Lelijos ordinu —

1. sė Albina Ramanauskienė Chicagoje, JAV Vidurio rajono vadijos ilgametė sekretorė.

IV
LSS Tarybos Pirmios Tautos šventės proga pakelti į skautininkų laipsnius:

A. į vyresniojo skautininko —

1. s. Jara Alkis Anglijoje

2. s. Vladas Bacevičius Clevelande

B. į skautininko —

1. ps. Birutė Kidolienė New Worke

2. ps. Aldona Rasutienė Chicagoje

3. ps. Dalia Sodeikienė Bostone

4. ps. Marta Šarkienė Omahoje

C. į paskautininko —

1. v. s. Danguolė Antanėlytė Omahoje

2. v. sl. Kristina Bukaveckaitė Chicagoje

3. v. sl. Irena Gerdžiūnienė Anglijoje

4. v. sl. Ričardas Krulikas New Worke

5. v. sl. Rasa Lukoševičiūtė Montrealyje

6. v. sl. Rasa Milukaitė New Worke

7. v. sl. Gediminas Mikalauskas New Worke

8. v. sl. Asta Paškevičiūtė Chicagoje

9. v. sl. Linas Saplys Toronte

10. v. sl. Rūta Sovaitė Anglijoje

11. v. sl. Rimantas Valteris Anglijoje

12. v. sl. Birutė Zdanytė Hartforde, Conn.

D. į jūrų paskautininkę —

1. v. vl. Milda Kupcikevičiūtė Chicagoje

2. v. vl. Genovaitė Markevičienė Chicagoje.

Nuosirdūs sveikinimai visiems apdovanojiesiems ir pakeltiesiems.

Troškimas, kad toks pat atsidėjimas išlaikyti gyvą, gilią ir ištikimą lietuvių skautybę reikštų ir toliau visų širdyse ir darbuose. Skautiški linkėjimai!

v. s. Antanas Saulaitis, LSS Tarybos Pirmininkas

v. s. Alfonsas Samušis, Vicepirm - Sekretorius

LSS SKAUTIŲ SESERIJOS VADOVŲ SĄSKRYDIS

Rugsėjo 27 - 28 d. Clevelande įvyko LSS Skautių Seserijos vadovų sąskrydis. Sąskrydis pavyko labai sėkmingai ir jame dalyvavo tuntininkės, vietininkės, draugininkės ir vienetų atstovės iš 19 Amerikos ir Kanados vietovių, iš viso daugiau kaip 130 dalyvių. Tai beveik pirmas tokio masto Seserijos sąskrydis, jungęs tiek daug vienetų vadovų. Sąskrydis buvo skirtas skautių vadovėi, ypą prisimenant visas buusias Vyriausias Skautininkes. Sąskrydį dalyvavo v. s. O. Zailskienė, v. s. M. Jonikienė, v. s. L. Milukienė ir didelė dalis dabartinės Seserijos vadijos narių.

Medžio ir keramikos rankdarbių galima gauti "Draugo" administracijoje. Yra gražių dovanų įvairioms progoms. Prie progos apsilankykite ir matysite, kad kainos yra prieinamos. Galit gauti mažų lietuviškų vėlavėlių ir kortelių visoms progoms. Aplankykite "Draugą", 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill., 60629.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3200 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASTIRINKIMAS ĮVIRIAUSIŲ TELEVIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-0800

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$28.00.
Chicago, Cook, Ill. \$25.00 \$15.00 \$10.00 \$5.00
Kanadoje 25.00 15.00 10.00 5.00
Kitur 23.00 13.00 9.00 4.50
Užsienyje 26.00 16.00 10.50 6.50
Savaitinis 16.00 8.50 —

Pašto laidas makinaut, pakvitatvaimi už gautas prenumeratas nesuaučiama. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudojti straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
2838 West 63rd Street

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akių ir moterų ligos

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6556

Prima ligojus pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8612

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center 6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val. Pagal susitarimą.

Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WA 600-3-3048

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antradienį, penkt., ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400

Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį, ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6419 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA 6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKSA

VAIKŲ LIGOS 2656 West 63rd Street
Pirmad., antradienį, ketvirtadienį, ir penktadienį 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštadienį, nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 — LO 1-4605
Jei neatsiliepia 561-1070

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1002 No. Western Avenue.
5214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį, ir šeštadienį, tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYMPIE 2-1159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadienį. Šeštadienį 12 ir 4 val. popiet

Tel. RELIANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)

3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antradienį, ketvirtadienį, ir penktadienį, nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštadienį, 12-2 val. p. p. trečiadienį, uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKU IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING 7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.

Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-0801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., Kampas)

Val.: pirmad., antradienį, ketv. ir penkt. Nuo 2 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai.
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS

(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Uždaryta šventė.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street
Val. antradienį, nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617

Valandos: pirm., antr

SENOSIOS IŠEIVIJOS DARBŲ PARODA

Ateinantieji 1976 metai Amerikai jubiliejiniai. Tų metų liepos 4 d. sueina lygiai 200 metų, kai antrasis kontinentinis kongresas paskelbė trylikos buvusių kolonijų nepriklausomybę. Minėtu nepriklausomybės aktu buvo nutraukti bet kokie ryšiai su Anglijos karūna. Tai labai svarbus įvykis, kurį šio krašto valdžia ir gyventojai stengiasi visomis išgalėmis gražiai atšvęsti, reikšmingai paminėti.

Ameriką sukūrė imigrantai iš Europos kraštų, kurių tarpe buvo ir lietuviai. Mūsų tautiečiai į šį kraštą pradėjo važiuoti jau nuo XVII a. pabaigos. Po 1863 — 64 m. sukilimo JAV-bėse atsirado kiek daugiau lietuvių. Tačiau masinė lietuvių emigracija į šį kraštą prasidėjo tik 1868 — 1876 metais. Taigi, per daug nesigilindami ir smulkmenas ir tuo tarpu neieškodami archyvuose duomenų, kada mūsų pirmieji tautiečiai į šį kraštą atvyko, galime drąsiai teigti, kad jie masiniu būdu į Ameriką pradėjo atvažiuoti prieš šimtą metų ir ligi I pasaulinio karo pradžios ir JAV-bes jau buvo atvažinę daugiau kaip ketvirtis milijono mūsų tautiečių. Lygiagrečiai steigėsi jų draugijos, parapijos, o 1874 m. buvo atspausdintas pirmasis leidinys.

Zinomas mūsų senosios išeivijos spaudos darbuotojas Stasys Pieža lietuvių masinės emigracijos pradžią laiko 1876 metus (žr. "Draugą" 1974.IV.4, 2 pusl.). Vadinasi, tuo metu, kai Amerika švenčia savo 200 metų nepriklausomo gyvenimo sukaktį, mes drąsiai galime minėti lietuvių masinės emigracijos Amerikon šimtmetį.

Mes neabejojame, kad lietuviškoji išeivija ras būdų minėtoms dviem suaktims tinkamai atžymėti. "Draugo" dienraščio leidėjai, turėdami galvoje, kad šis laikraštis leidžiamas be pertraukos jau nuo 1909 metų ir yra įdėjęs labai didelį indėlį Amerikos gerovės didinimui ir lietuviškos išeivijos stiprinimui, taip pat apsisprendę minėtas suaktis jam priimamu būdu atžymėti.

Šiam reikalui "Draugas" 1976 m. balandžio 2—4 dienomis Jau-nimo centro diidžiojoje salėje, Chicagoje, ruošia senosios lietuviškosios išeivijos emigracijos, gyvenimo ir darbų dokumentinę parodą.

Parodos tikslas — originalia dokumentine ir iliustracine medžiaga parodyti lietuvių senosios išeivijos Amerikoje gyvenimo raidą ir veiklą nuo masinės emigracijos pradžios maždaug ligi II pasaulinio karo pabaigos, t. y. ligi tų dienų, kai į Ameriką atvyko naujieji imigrantai, žymia dalimi pelnęs lietuvių gyvenimo varą. Parodoje bus išskirtiniu būdu parodyta tikta senosios emigracijos veikla ir nebus rodoma tai, ką naujieji pokario imigrantai sukūrė.

Tai nelengvas darbas, kurį vargiai kas kitas ryžtųsi atlikti, nes niekur nėra vienoje vietoje sutelkta šiam reikalui reikalingos medžiagos. "Draugas" šio darbo imasi tik todėl, kad jis pats, jo leidėjai ir bendradarbiai turi nemažą šios srities ekspozicijų ir turi gerą vilčių, jog paieškojus būtų galima rasti tiek, kad atsirastų galimybė ir platesnės apimties dokumentinę parodą suruošti.

Daugybė gražių pavyzdžių rodo, kad lietuviai, reikalaujantys, suranda jėgų, lėšų ir gali mums didelių darbų atlikti lietuviškos tautos labui. Tokios tautos tikimasi ir šiuo atveju.

Ryžtamasi tik todėl, kad tiki-

masi, jog gausūs "Draugo" skaitytojai, tiek iš senosios, tiek iš pokario imigrantų, suinteresuoti, gyvenantieji įvairiose Amerikos vietovėse, lietuvių kolonijose ar pavieniui galės čia daug padėti, peržiūrėdami savo butų kampus, knygų lentynas, spintas, pastoges, rūsius, garažus ir kitas vietas. Ieškojimo praktika rodo, kad ten, kur seniau gyveno lietuviai išeiviai, ir dabar yra užsilikę senienų, kurios galėtų tiktai lietuvių išeivių gyvenimui pavaizduoti.

Kad skaitytojai — būsimieji parodos tiktininkai ir lankytojai — geriau galėtų susidaryti vaizdą, kokia medžiaga mus domina, mes apie ją šiek tiek pakalbėsime. Iš to paaiškės ir mūsų projektuojamos parodos pobūdis.

Pirmiausia spauda. Amerikos lietuviai yra išleidę daugybę lietuviškų knygų, laikraščių, žurnalų, sukūrę leidyklas, redakcijas. Jie leido lietuviškas knygas jau tada, kai rusų užimtoje Lietuvoje buvo "tamsu ir juoda". Pirmieji Amerikos lietuvių laikraščiai pradėjo būti leidžiami jau prieš "Aušros" ir "Varpą". Pasirodymą Prūsijoje. Taigi neretai Amerikos lietuvių spauda ar laikraštis pasiekdavo pavergtuosius lietuvius.

Tokia medžiaga, ir vieną vietą sutelkta, labai iškalbingai liudytų, kas šioje kultūros srityje buvo padaryta. Taigi mus domina senosios išeivijos laikraščiai, knygos ir bet kurie leidiniai — knygelės, vadovėliai, gaidos, plakatai, atsišaukimai, kvietimai, įvairių parengimų bei minėjimų programos ir panašūs dalykai.

Parodoje turėtų būti pateiktas ir lietuvių organizacinis, visuomeninis gyvenimas, lietuvių kovą dėl Lietuvos laisvės prieš I pasaulinį karą ir II pasaulinio karo metu. Čia tiktų veikusių draugijų įvairūs įdomesni raštai, knygos, protokolinė medžiaga, grupinės ir pavienių asmenų — veikėjų fotografijos, draugijų konstitucijos, narių bilietai, pagaliau vėliavos, uniformos, juostos, metaliniai ir siūtiniai ženklai, zetonai, atžymėjimo ženklai, medaliai, adresai, Lietuvai remti išleisti bonai, lakštai.

Parodoje turės būti parodytas religinis gyvenimas — lietuvių pastatytos bažnyčios, mokyklos, vienuolynai, juosto salės, religinė veikla. Atskirą skyrų sudarys senosios išeivijos kultūrinės draugijos, muzikinė, chorinė veikla, švietimo reikalai, sportas, tautinių šokių grupės, išeivijos teatras ir jam giminingos sritys.

Kiek vieta ir medžiaga leis, bus išskirti atskiri lietuviai mokslininkai, profesionalai, lietuvių sukurtos ekonominės institucijos, prekybos, pramonės įmonės, bankai, jų kūrėjai, vadovai, žymesnieji profesionalai, gydytojai, inžinieriai, lietuviško darbo rėmėjai.

Kad skaitytojai — būsimieji parodos tiktininkai ir lankytojai — geriau galėtų susidaryti vaizdą, kokia medžiaga mus domina, mes apie ją šiek tiek pakalbėsime. Iš to paaiškės ir mūsų projektuojamos parodos pobūdis.

Pirmiausia spauda. Amerikos lietuviai yra išleidę daugybę lietuviškų knygų, laikraščių, žurnalų, sukūrę leidyklas, redakcijas. Jie leido lietuviškas knygas jau tada, kai rusų užimtoje Lietuvoje buvo "tamsu ir juoda". Pirmieji Amerikos lietuvių laikraščiai pradėjo būti leidžiami jau prieš "Aušros" ir "Varpą". Pasirodymą Prūsijoje. Taigi neretai Amerikos lietuvių spauda ar laikraštis pasiekdavo pavergtuosius lietuvius.

Tokia medžiaga, ir vieną vietą sutelkta, labai iškalbingai liudytų, kas šioje kultūros srityje buvo padaryta. Taigi mus domina senosios išeivijos laikraščiai, knygos ir bet kurie leidiniai — knygelės, vadovėliai, gaidos, plakatai, atsišaukimai, kvietimai, įvairių parengimų bei minėjimų programos ir panašūs dalykai.

Parodoje turėtų būti pateiktas ir lietuvių organizacinis, visuomeninis gyvenimas, lietuvių kovą dėl Lietuvos laisvės prieš I pasaulinį karą ir II pasaulinio karo metu. Čia tiktų veikusių draugijų įvairūs įdomesni raštai, knygos, protokolinė medžiaga, grupinės ir pavienių asmenų — veikėjų fotografijos, draugijų konstitucijos, narių bilietai, pagaliau vėliavos, uniformos, juostos, metaliniai ir siūtiniai ženklai, zetonai, atžymėjimo ženklai, medaliai, adresai, Lietuvai remti išleisti bonai, lakštai.

Parodoje turės būti parodytas religinis gyvenimas — lietuvių pastatytos bažnyčios, mokyklos, vienuolynai, juosto salės, religinė veikla. Atskirą skyrų sudarys senosios išeivijos kultūrinės draugijos, muzikinė, chorinė veikla, švietimo reikalai, sportas, tautinių šokių grupės, išeivijos teatras ir jam giminingos sritys.

Kiek vieta ir medžiaga leis, bus išskirti atskiri lietuviai mokslininkai, profesionalai, lietuvių sukurtos ekonominės institucijos, prekybos, pramonės įmonės, bankai, jų kūrėjai, vadovai, žymesnieji profesionalai, gydytojai, inžinieriai, lietuviško darbo rėmėjai.

Šią parodą, jeigu pasisektų reikiamus eksponatus sutelkti ir tinkamu būdu apipavidalinti, parodžius Chicagoje, būtų galima perkelti ir į kitas lietuvių kolonijas.

Planai, kaip matome, platūs, uždaviniai svarbūs, reikšmingi, visiems naudingi. Visa tai būtų galima įgyvendinti, jeigu skaitytojai padėtų sutelkti eksponatus, paremtų parodos ruošos darbą aukomis ar bent geru žodžiu, savo atsilankymu. Taigi visų kartu šį projektą pasvarstykime ir jį paremkime. Tuo būdu tinkamai atžymėtumėm reikšmingą dvigubą sukaktį.

b. kv.

— Mariboro vyskupas Grmic, Jugoslavijoje, įšventino pirmąjį nuolatinį diakoną Slovenijoje — pranciškoną brolių Paskali. Paskutinėje Jugoslavijos vys-

kupų konferencijoje buvo nutarta, kad broliai vienuoliai, turintys atitinkamą teologinį pasirušimą, gali būti švenčiami nuolatiniiais diakonais, nesiekiant kunigystės šventimų.

ARTĖJANT Į ŠVENTŲJŲ 1975 METŲ UŽBAIGĄ

VYSK. V. BRIZGYS

Šventieji 1975 metai parodė, kai ką, ko nelaukė gal net pati Roma. Paskutinių kelerių metų bendrai visuomenės ir katalikų nuotaikos buvo tokios, kad, pop. Paulius VI pranešus, jog bus paskelbti šventieji Metai, kai kas iš neeilinių katalikų viešai pareiškė nuomonę, ar mūsų laikų žmonių dvasia tai priims, ar verta tokius metus skelbti. Kai kam atrodė, kad dabartinėje žmonių opinijoje esąs atgyven-tas dalykas. Jie baiminosi, kad iš to neišeitų fiasco, kas pakenktų Bažnyčios prestižui net katalikų akyse.

Tiesa, 1974 metais skelbtas šventųjų Metų paminėjimas — pasirodymas ir atlaidai už Romos spontaniškai nesukėlė didelio susidomėjimo, tačiau pasauliečių reakcija buvo pagal vietas vyskupų pastangas. Kur buvo kas nors daryta ta kryptimi, žmonių atsiliepimas buvo geras. O 1975 metai parodė, kad vyskupai kai kur buvo vėsesni, negu jų pasauliečiai.

Roma gal dar niekada neturėjo tiek maldininkų, kaip šiais metais. Nuo pat metų pradžios net šv. Petro bazilika permaža sutalpinti atvykstančius maldininkus. Nuo pat pavasario audien-cijos vyksta šv. Petro aikštėje. Taip pat, tur būt, niekada nedalyvavo audien-cijose tokios būdingos maldininkų grupės, kurių buvo beveik kiekvieną trečdienį šiais metais: iš Afrikos, Azijos, Okeano salų. Ne kartą buvo viešai paminėtos Europos kraštų literonų grupės, Japonijos budistų vienuolių ir kitos nekatalikų grupės. Jos visos lankėsi Romoje, kartu su katalikais dalyvavo audien-cijose ne kaip turistai, o kaip maldininkai. Buvo ir smulkesnių įdomių, gal ir prasmingų epizodų, kaip pvz., iš Prancūzijos būrys jaunuolių, atėjusių į Romą, jau nuolis nešinas kryžiumi pėsčias atėjęs į Romą iš Skandinavijos, būrys jaunuolių nešini kryžiumi iš šiaurinės Italijos. Reikia manyti, kad šie jaunuoliai nėra kokio originalai, o panašios dvasios jaunų žmonių yra nemaža.

Kai kuri spauda, TV bandė nuvertinti Romą lankančius maldininkus, kaip įdomybių ieškotojus, o ne maldininkus ar labdarys žmones. Ar anie šitaip kalbėjo yra pamaldesni, labdarin-gesni už keleivius Romon, ne mūsų reikalas tyrinėti. Romėnus, vaizdavo kišenvagių, išnaudojo jojais. Kaltino ir Vatikano pelno ieškojimu. Kišenvagių atsiranda ne vien Italijoje, bet ir visur, kur susiburia žmonių, ar tai bažnyčioje ar teatre ar kitokioje vietoje. Praeivių rankinukus, portfelius atimtinėje ir Amerikos miestų gatvėse. Jeigu Italijos biznierių sten-gėsi pasinaudoti keliaujančiais, tai ne šventųjų Metų charakteris-tika. Kada ir kur biznierių progų

nepanaudoja? Vatikanas iš maldininkų nieko neprašė, nedarė rinkliavų, buvo uždarytos net dvi devocionalijų mažos krautuvės, veikusios netoli šv. Petro bazilikos iki šių metų. Turintiems maldininko kortelę buvo papiginta vienintelė apmokama vieta — Vatikano muziejų lankymas.

Iš tų pačių, kurie spaudoje ar TV kalbėjo, kad pinigų, išleis-tus kelionei į Romą, būtų buvę geriau skirti badaujančioms, niekad neteko girdėti panašaus pasiūlymo arklų lenktynių, smuklių ir panašių vietų lankytojams. Ne taip buvo ir su maldingumo nuotakomis, kaip bandė vaizduoti tie informacijos šaltiniai.

Mes lietuviai nebuvome pamaldesni už kitus šių metų maldininkus Romoje, o dalyvavę mūsų dienose Romoje pripažins, kad kiekvieną dieną pagrindinis dienotvarkės punktas buvo pamaldos, katakombų, bazilikų lankymas ne smalsumui, o maldai. Net paskutinę dieną, išskendant ilgai kelionei iš Romos į New Yorką, mūsų žmonės patys siūlėsi vėliau pasilikti be pietų, bet susirinkti į šalia mūsų kole-gijos esančią šv. Antano bažnyčią Mišioms ir Komunijai. Šios pamaldos nebuvo numatytos net mūsų globėjų Romos kunigų, kurie visą programą sutvarkė tikrai kaip maldininkams, o ne turistams. Jeigu šiais metais kas vyko į Romą kaip turistai, labai apsigavo, nes katakombose, bazilikose, kitose šventovėse buvo tokia maldininkų spūstis, kad tokiomis vietomis domėtis kaip turistai beveik nebuvo įmanoma. Ka-lutinių statistikų dar neturime, bet krikščionių pasaulio atsiliepi-mas į šventuosius Metus viršijo juos skelbusių ir organizavusių vilis.

Ar toks žmonių atsiliepimas ką nors reiškia? Man atrodo, reiškia labai daug. Kai kurie iš dvasinių vadų klydo, manydami, kad šių dienų žmonės religija nesidomi. Maldininkų skaičius Romoje ir iš visų pusių žmonių atsiliepimai sako, kad pasauliečiams įkryję kelerių paskutinių metų pasitaikiusios dvasios vadų ekstravagancijos liturgijoje, pamoksluose, elgesyje. Daugeliu atveju laiškas per spaudą ir kitais būdais tikintieji yra pasisakę, kad jiems nusibodo pamokslai tik socialinėmis, kultūrinėmis, politinėmis temomis. Bažnyčioje jie pasigenda Dievo žodžio ir pamokymo, kaip pagal jį gyventi. Šventieji Metai taip pat parodė, kad pasauliečiai nelauko beverčių dalykų suartėjimo su Dievu maldos, sakramentų, atgaillos kelių. Sielos suartėjimas su Dievu liko jiems savas, ir šiais metais žmonės parodė to išsilgimą.

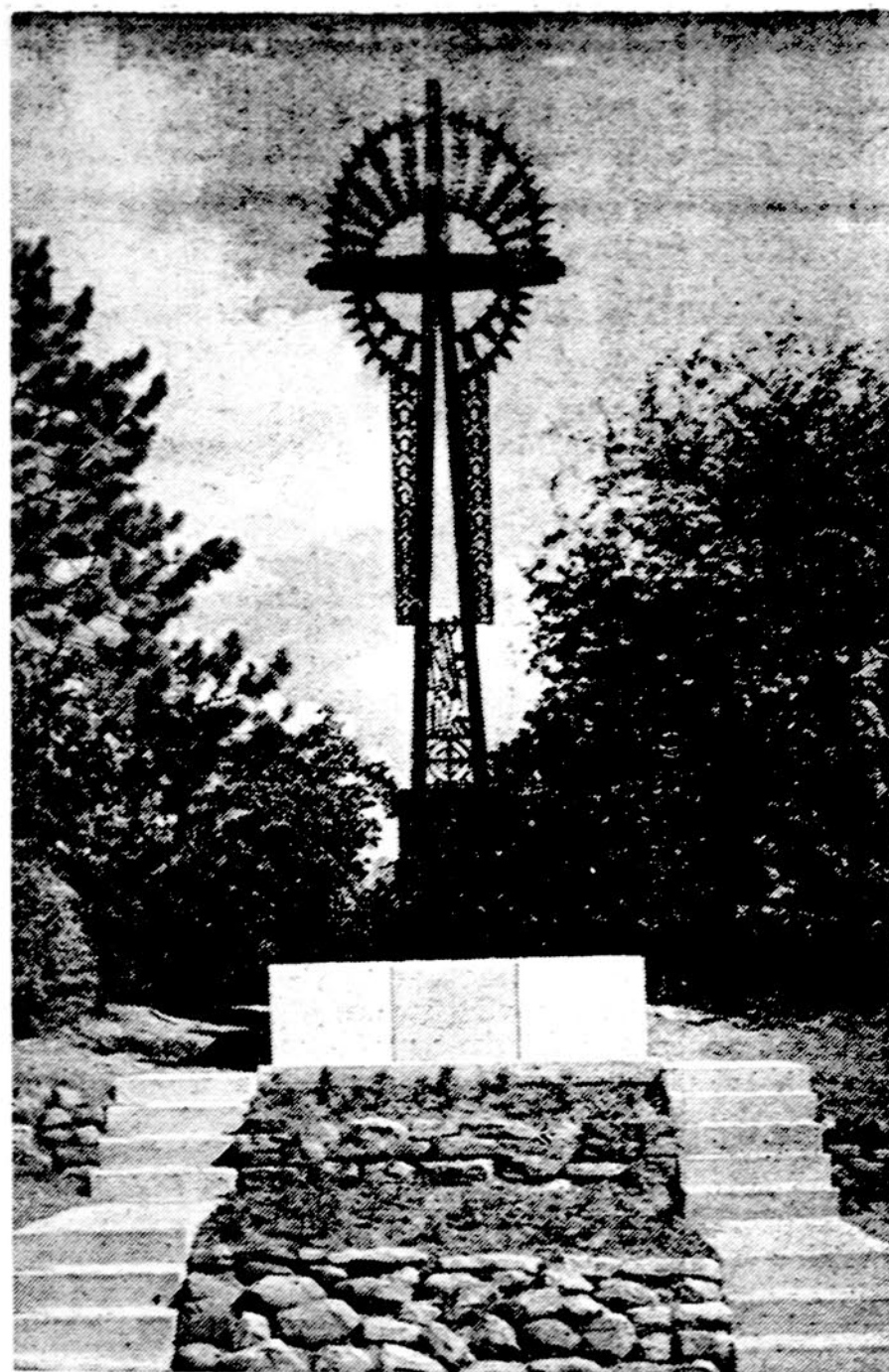
Man atrodo, kad tai suprasti yra svarbu visiems — kunigams,

šeimų tėvams, mokytojams — ir iš to padaryti reikiamas praktiš-kas išvadas. Verta pastebėti, kad šiais metais ne vieną maldininkų grupių organizavo pasauliečiai patys susirasdami dvasios vado-vą, kuris juos palydėtų ir Romoje vadovautų jų maldingumo praktikoms. Reikia tikėtis, kad šventųjų Metų proga parodytas dvasinis atgimimas nesiliaus, kad tai bus gilinama ir plečia-ma ateityje. Visus tuos reikšmingus šventieji Metai ne pagimdė, o buvo tik proga pasireikšti visuomenėje subrendusiai dvasiai.

Galvojant šia tema ir krypti-mi yra vertas dėmesio gal ne daug girdėtas ir beveik pripuola-mai atidengtas faktas. Vienas A-merikos jėzuitas kun. Daniel J. O'Hanlon, Berkeley, Californijoje, jėzuitų teologijos profesorius, mokslo tikslais susipažinti su Azi-jos budistų ir hindusų vienuolių gyvenimu neseniai keliavo per į-vairius Azijos kraštus. Kas neži-no, kad minėtieji vienuoliai dau-giausia gyvena labai asketiškai, panašiai į katalikų trapištus, pa-sitenkindami minimumu rūbų, maisto, skirdami ilgas valandas mastymsi ir maldai, jų daugu-mas gyvena nuosaliuose vietose ir labai primityviose sąlygose, kiek-vienas apsirūpindamas save be-kitų pagalbos. Kai pritrūkę rūbų ar maisto, kiekvienas sau pasi-ge-tauja. Tik dalis tų vienuolių gyvena bendruomenėse ir bend-rai tvarko savus reikalus. Panašų vienuolynų yra ir moterim.

Kun. Daniel J. O'Hanlon at-rado, ko nesvajoj. Pas tuos Azi-jos vienuolius šiuo metu yra ga-na daug Amerikos jaunuolių — vyrų ir mergaičių. Jis mano, kad dabar jų ten yra keli tūkstančiai. Su daugeliu iš jų įvairius kraš-tus jis nuosirdžiai išsikalbėjo. Jo patyrimu tie jaunuoliai be-veik visi yra iš turtingų ar bent pasiturinčių šeimų, vienas kitas žydas, o kiti iš krikščionių pro-tes-tantų, katalikų šeimų.

Kas tuos jaunuolius nuvedė iš Amerikos į Azijos toki, saky-tum, primityvių gyvenimą? Jų pasisa-kymus galima sutraukti į visiems bendrą, trumpą atsakymą. Tu-rėtame materialistiniame gyve-nime jie pajuto tokią dvasios tu-tumą, kad, to nepakeldami, iš-jo į pasaulį ieškoti gyvenimo prasmės. Jie nebendė jos rasti sa-vo šeimos formalioje religijoje, nes manė, kad ta religija ir gali duoti tik tiek, kiek jie patyrė sa-vo šeimoje, jiems panašioje visuo-menėje. Retas iš jų nuvyko tie-siai ten, kur yra dabar. Prieš tai jie išbandė visokius kitokius pa-saulyje randamus kelius. Savam krašte jie visur rado tik tą patį materializmą, tuštybę, jokio su-sodomejimo žmogaus gyvenimo prasmę. Išvyko į seną Aziją ir būriai jų sakosi radę nors šiek-tiek dvasios ramybės, išsilaisvinę iš materialistinės dvasios apsedė-

Lietuviškas kryžius Midland, Ont., Kanadoje

mo, užmiršdami praeitį, nesirū-pindami medžiaginėmis gėrybė-mis, ateitimi, o sustelkę tik mas-tymui apie savo gyvenimo pras-mę, pagarbinti Dievą, kaip jie jį supranta.

Kodėl tie krikščionių ar žydų vaikai nerado to savoje religijo-jų? Kun. Daniel J. O'Hanlon pa-reiškia gana įdomų samprotavimą, kuris dalinai yra tų jaunuo-lių, dalinai jo paties. Anot jo, mūsų vakariečių krikščionybė nuo pat pradžios tiek prisirinko svetimos dvasios iš senovės grai-tukų, romėnų, germanų, vėliau iš kitų tautų, kad mes esame išlai-kę Evangelijos žodžius, bet ne-padaug liko tos Evangelijos kas-dieniniame praktiškame gyvenime. Kokios krikščionybės gali pasi-mokyti daugelis jaunuolių savo gimtoje šeimoje, mokykloje, vi-suomenėje, formaliai save lai-kančioje krikščioniška. Kun. Daniel J. O'Hanlon džiaugiasi turintis pakankamai ramybės ir dvasinio džiaugsmo iš savo krikščionybės, bent nemažiau už tuos Azijos vienuolius. Tą patį gali pasakyti kiekvienas bandęs Evangeliją ne tik skaityti, bet pa-gal ją ir gyventi.

Mes turime daugiau laimingų vienuolių negu budistai ar hin-dusai. Gyvenimas Evangelija tei-sia didesnė ir pilnesnė prasmės gyvenimui, tuo pačiu prasmin-gesnė ir pilnesnė laimė. Tačiau ar ne tiesa, kad daugelio krikščionių šeimų gyvenime krikščionybės yra tik tiek, kad išlaikomas formalumas sekma-dienį atsilankyti bažnyčioje, ar ne tiesa, kad jauni žmonės net ka-talikiškoje mokykloje nepajunta

iš savo religijos vidinio ji paten-kinančio džiaugsmo būti krikš-čioniu.

Tokios ir panašios mintys tu-rėtų likti mums ir po šventųjų Metų, kad mąstydami atspėtume, ko trūksta mums asmeniškai, šeimoms, bažnyčioms, mokyk-loms, visuomenei, ko trūksta mūsų praktiškai krikščionybėi, kad ir subrendusieji bei jauni-mas rastų joje atsakymą į žmo-gaus sielos šauksmą. Kaip Va-tikano II susirinkimo nutarimai nesibaigė su susirinkimu, o lieka ateityje juos svarstyti ir jais gy-venti, taip ir šie šventieji Metai neužbaigė žmonių dvasinio atsi-naujinimo ir susitaikymo, o palie-ka tik šūkį, kuris turėtų bent ka-talikų tarpe likti gyvas ir aktua-lus.

DVIEJŲ VYSKUPIŲ 975 M. SUKAKTIS

Wroclawo ir Koszalin-Kolo-brzezo vyskupijos, Lenkijoje, iškil-mingai paminėjo savo išskūrimo 975-ąsias metines. Abi suaktys buvo paminėtos pamaldomis ir įvairiomis iškilėmis. Koszalin — Kolobrzezo vyskupijos meti-nių minėjime dalyvavo apie 30 tūkstančių lenkų tikinčiųjų, ku-rių tarpe buvo ir grupė lenkų mal-dininkų iš Jungtinių Amerikos Valstybių. Wroclavo arkivysku-pijos suakties proga buvo su-rengta katalikų kultūrinė savaitė, kurios tikslas buvo — išryškinti katalikų Bažnyčios istorijos Sile-zijoje pagrindinius momentus ir išskirti katalikų įnašą į šio kraš-to kultūrą.

Moteris baltame cholate

DR. K. PAPROCKAITĖ-SIMAITIENĖ

— Pone Smetona, aš esu labai nustebinta, kad Jūs taip puikiai kalbate lietuviškai. Ar jūs gimėte Lietuvoj? — paklausiau ji.

— Daktare, aš gimiau Amerikoje — atsakė jis.

— Ar jūs kartais nebūsitė giminė mūsų buvusio prezidento?

— Taip, — atsakė jis. — Aš esu jo sūnėnas. Mano tėvelis a. a. Motiejus buvo prezidento Antano Smetonos tikras brolis. Kai mano dėdė sugėdė Cleve-lande, aš tada tarnavau Amerikos kariuomenėje Pacifi-ke. Apie jo mirtį man buvo pranešta telegrama, bet į dėdės laidotuves aš negalėjau nuvykti. Mano tėvelis mirė 1964 metais. Jis turėjo keturis sūnus: Kazimie-ra, Albina, Praną ir mane. Kazimieras ir Albinas jau mirę. Likau aš ir Pran. Nors mes visi esame gimę Amerikoje, bet kalbame lietuviškai.

— Pone Smetona, — pasakiau aš jam, — man bu-vo nepaprastai įdomu išgirsti jūsų biografiją. Nuodė-

džiai jums dėkoju už suteiktas žinias.

— Daktare, — pasakė jis, — pasirodo, kad ne vi-siems aš galiu sakyti teisybę. Žinote, kai aš pasakiau čia gulinciam kaimynui, kad esu sūnėnas buvusio Lie-tuvos prezidento, tai jis visiems pranešė, kad aš esu kvailas. Gerai, kad niekas iš ligoninės tarnautojų juo nepatikėjo, kitaip aš būčiau atsidsūręs 15-tame aukšte.

Aš nejučiuosis atsisukau į Millerį ir pamaniau, kad jis pasidarė labai nervingas. Norėdama sušvelninti jo nemaloną padėj, aš pasakiau:

— Pone Milleri, jūs dabar galėsite ramiai miego-ti. Adomas Smetona tikrai yra buvusio Lietuvos pre-zidento sūnėnas. Jei jūs netikėtai juo, tai patikėkit manim. Aš esu lietuvis ir gyvenau Lietuvoj tuo laiku, kai jo dėdė buvo prezidentas.

Milleris staiga išsraudo. Jis atsikėlė iš lovos ir pri-ėjo prie Smetonos.

— Aš labai atsiprašau, kad jus taip skaudžiai įžeidžiau. Dabar aš įsitikinau, kad mano gyvenimo pa-tyrimai nevisada sutinka su realybe.

Adomas Smetona jam labai draugiškai nusišyps-o-jo ir pasakė:

— Užmirškime, kas buvo. Abu esame ligoniniai ir būkime draugai.

Adomas Smetona pasveiko ir po 3-jų savaičių iš-ėjo iš ligoninės.

1969 metais spalio 16 d. jis vėl sugrįžo į ligoninę.

Vėlyvo rudens saulutė išlindo iš debesų ir nuolat keitė savo spalvas. Nuogose medžių viršūnėse blaškėsi vėjas ir švilpė rudens melodijas. Tanki parudavusi žolė su-krito ant žemės. Ziedai nuvėto. Žydėjo tik chrizan-temos, bet jų lapai buvo netekę žalumo. Gamta chru-zėsi žiemos poilsui. Tik staiga tamsūs debesys aptraukė dangų. Lietus pylė, kaip iš kibiro. Atrodė, kad prakiuro dangus. Okeanas šniokštė. Bangos kilo. Bal-tos putos atsimušė į krantus. Plačiu, lietaus užpildu greitkeliu lekia automobiliai ir taško vandenį į visas puses. Greitosios pagalbos mašina įlėkė pro geležinius vartus į Brooklyno Veteranų ligoninę. Ji atvežė sun-kiatį sergantį Adomą Smetoną. Jis gulėjo be sąmonės. Viena galestingoji sesutė laikė ant jo veido deguonies kaukę, kita skaičiavo jo pulsą. Aš ištraukiau iš savo balto chalato kišenės stetoskopą ir patikrinau širdį.

— Aš dar girdžiu silpną jo širdies plakimą, — pasakiau aplinkui stovintiems.

Mes dėjome visas pastangas išgelbėti jo gyvybę, kuri kabojo tik ant šilkinio siūlelio. Deja, mes buvo-me bejėgiai. Žingsnis po žingsnio mirties šmėkla artė-jo prie jo lovos. 1969 metais spalio 20 d. gilinė pa-leido savo aštrią strėlę į Adomą Smetoną ir nutraukė jo gyvybę.

(Pabaiga)

Chicago lietuvų Montessori mokyklos moksleiviai pasivaikščiavimo metu.

MUSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla

SAJUNGOS SPECIALUS ALK KATALIKŲ MOTERŲ SUSIRINKIMAS

Naujai sukurto Katalikų Moterų sąjungos kuopos posėminis susirinkimas įvyks spalio 12 d. 11 val. Lithuanian Hall, 46 Ave., St. Peterburge. Po susirinkimo bus pasivašinimas — pietūs prie sąjungietės paruošto stalo, kurį globos kuopos išdalinė Stasė Stanelienė.

Donna Kamm, Moterų sąjungos centro pirmininkė, kuri buvo aklimatizacijos būdų vėl išrinkta pirmininke, padarys pranešimą apie įvykusių seimą Detroit, Mich.

Viešnia iš tolimo Los Angeles, Calif., Ona Arnashus, sąjungiečių ten gyvuojančios kuopos sekretorė, dalyvaus kartu. Taip pat atvyksta buvusios sąjungos seimo delegatės Monica Macke ir Nell Sinkawich, kuri buvo Moterų sąjungos seimo anglų kalbos sekretorė.

I šį susirinkimą kviečiamos visos buvusios Moterų sąjungos narės, taipgi maloniai prašomos ir viešnios, norinčios įstoti į Moterų sąjungą.

Bendrus pietus ruošia Lietuvos Bendruomenės vietinis skyrius klubo naudai. LB skyriui sumaniai pirmininkauja Pranas Stanelis. Stasė ir Pranas Staneliai yra puikūs visuomenės veikėjai, niekur neatsilikę, pirmieji visur stoja į darbą.

Koresp.

INFORMACINIS LB APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Spalio 1 d. lietuvių klubo salėje apylinkės valdyba sušaukė savo narių informacinį susirinkimą, kuriame buvo ir paskaita sveikatos reikalu. Susirinkimą trumpu žodžiu atidarė ir jam pirmininkavo apylinkės pirmininkas Pranas Stanelis, sekretoriaus valdybos sekretorius Kazys Gimzauskas.

Pradžioje dr. Juozas Petrikas skaitė paskaitą apie padidintą kraujo spaudimą. Prelegentas papasakojo apie priežastis sukeliančias kraujospūdį ir davė preventyvių nurodymų bei kaip susirgus gydytis. Baigus paskaitą, buvo visa eilė paklausimų, į kuriuos dr. Petrikas visiems išsamiai atsakė.

Po paskaitos buvo perskaitytas pereinantis susirinkimo protokolai ir apylinkės valdybos protokolai apie komisijų sudarymą. Pr. Stanelis paaikšino apie Lietuvos fondo, visuomeninių reikalų ir valdybos sudarytų komisijų reikšmę bei jų reikalingumą. Išsamų pranešimą padarė Jaunimo Kongresui lėšoms telkti komiteto pirmininkė Jadvyga Pupelienė. Komiteto narės pravedė rinklinę aplankydamos apylinkės lietuvių namuose. Viso surinkta 750 dol. Surinktos aukos tuojau buvo perduotos PLB telkiančiai aukos kongresui. Yra dar šiek tiek aukų ir jei atsirastų daugiau aukotojų, aukos bus priimanos iki kongreso pradžios. Po to sekretoriaus paskaitą JAV LB krašto valdybos pareiškimą Europos Saugumo konferencijos reikalu.

Tolimesnį dienotvarkę visuomeninių reikalų komisijos vardu pranešimą padarė Leonas Kačinskas, paaikšindamas, kad kai kurie asmenys yra gavę iš Valiuko laiškus raginančius rašyti kongresui dėl 368 rezoliucijos, kuri įnešęs kongr. Alfonse Bell. Referavo ir jos turinį. Nurodė, kad to paties prašo remti ir Genys su Sumanu. Komisija paruošusi tuo reikalu laiškus bei skirtingo turinio laiškus rašyti pavyzdžių. Diskutuojant apie šią ir kitas rezoliucijas, išryškėjo, kad minimo rezoliuciją ragina remti ir Baltų komitetas Wshingtone. Pasiūstas visų mūsų veiksmų koordinuoto pasisakymo tuo reikalu. Besikeičiant nuomonėmis apie rezoliucijas, nukrypta nuo temos ir gaisinta laikas darant įvairius pasiūlymus kokia pas mus turėtų būti komisija rezoliucijų remimo laišku rašymui. Šį įsisiūbavimą labai taikliai aprašino Kazys Palčiauskas (jis yra visuomeninių reikalų komisijos narys), pareiškdamas, kad diskusijų dalyviai nukrypo į papiečius. Reikia išsiaiškinti kurią rezoliuciją remti, nes mes vieningo centralizuoto projekto negavome ir vargu galime. Jis skaitė apie čia kalbamą rezoliuciją laikraštį ir be jokių komisijų jau parašęs tuo reikalu. Jei mūsų lietuviai visi būtų samoningi ir pajęgtų patys parašyti, nereikėtų ir tų komisijų. Komisijų paskirtis, tai talka. Esą paruošta laišku tekstų (re-

z. 368) ir norintieji gali pasiūlyti.

Sekretoriaujas dar perskaitė Lietuvos fondo valdybos bendrąsias Nr. 5045, raginantį antrojo milijono organizavimą. Pr. Stanelis dėkodamas dr. J. Petrikui už auką nupirkimui "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania", išvardino amerikiečių įstaigas, kurioms nupirktos knygos yra įteiktos. Jis taip pat paminėjo apie Palm Beach LB apylinkės įsisteigimą, kurią mūsų valdyba pasveikino. Esą vilčių, kad Floridėje bus sudaryta LB apygarda. Tuo reikalu laukiamas ir mūsų apylinkės LB Krašto Valdybos atstovas. Stanelis painformavo, kad St. Petersburgo apylinkė šiuo metu jau turi apie 100 narių, mokančių solidarumo mokesčių. Išvardino naujai įstojušius.

Uždarydamas susirinkimą Pr. Stanelis visiems padėkojo už atsilankymą ir kantrybę. Po susirinkimo buvo kavutė su pyragais. Eilė susirinkimo dalyvių pasinaudojo visuom. reikalų komisijos paruoštais tekstais kongresui. Dr. Petrikas norintiems tikrinti kraujo spaudimą, o tų norinčiųjų buvo didžioji dauguma. Su sirinkime dalyvavo 54 asmenys. Esą paruošta laišku tekstų (re-

DYKUMŲ ŠV. PRANCIŠKUS

Kelionė Brazilijos šiaurėje

A. SAULAITIS

Jeigu Brazilijos šiaurės rytų valstijos gyventojų paklaustum, ar jiems teko girdėti apie šv. Pranciškų Asyžietį, nusiviltum išgirdę jų atsakymą. Vietiniai tegirdėjo apie šv. Pranciškų garšiasioje tos srities šventovėje, kaip oazę pasodintame Caninde miestelyje.

Kol dar nebaigtas naujas Fortaleza — Brasília kelias, šventovę pasiekti galima tik nęgrįtais keliais per pajūrio lygumą, nuo dykumos skiriančius kalnus, kurių aukščiausia viršūnė Pico Alto atskiria vėslią nuo sausos žemės. Kas tik girdėjo apie Braziliją, žino apie vadinamą "sertao", kur senais laikais buvo iškirsti medžiai ir palikta didžiulė dykuma, panaši į JAV-bių "Dust Bowl". Nors stovi daug stagarų, laukiančių vienintelio metų lietaus, vaizdas tikrai gasdinantis: pakelėj taipiaip maudosi berniukas, švarai palaikyti sunaudodamas tik nepilną skardinę vandens.

Lyg sauso siaubo apimta plotą žalia spalva padailina tik du augalai: kaktusas, kurio spygliai ilgų peiliu nupiaunami, kai galvijams pritrūksta pašaro, ir kininė datulė, nelabai aukštas amžinai žaliuojąs lapuotis. Šio "juazeiro" medžio lapai vienintelis pavėsis, nuo įvairių ligų vaistas, maistas ir pašaras. Kaip kokios brangenybės tų žalių taškelių ieškai žiūrėdamas per džioptą langą ir parako sausumo laukus ir kauburius. Automobiliai ir sunkvežimiai ramiai važiuoja sausomis upių vagomis, nes visai tikra, kad tik kovo mėnesį bus lietaus. Tarp krūmų ir medžių stagarų vaikštinėja asilukai, kurie po darbo dienos paleidžiami patys ganytis,

nes nėra papročio gyvulius šerti. Šiaurais ir riestais keliukais nuo kalnų leidžiasi virtinės asilukų su kičioje pusėje užaugintais bananais, daržovėmis, vaisiais ir Caninde turgu. Eina ir pavieniai maldininkai, kartais nešini dideliu mediniu kryžiumi, tuo būdu išpildydami pažadus už gautas malones. Šventovės muziejųje pilna "ex-votos" — kriukių, kryžių, fotografijų, vedybinių drabužių ir vaškinių kūno dalių.

Kantrūs ir sumanūs pranciškoniai gerai žino, kad vienkartinė kelionė į šventovę maldininkams reta proga kunigų stokojančiame krašte susitikti su Bažnyčios atsinaujinančia dvasia. Todėl atlaidų metu vyksta išsami katekizacija, kuria norima nuskaidrinti tikėjimą, šiaip labai surišta su prietarais.

Vokiečių kilmės jaunas pranciškonas pasakoja apie maldininką, kuris pažadėjo nušokti nuo bažnyčios bokšto, jeigu jo malda bus išklaudyta. Prašo atkakinti laiptus į varpinę, kad galėtų pažadą išpildyti. "Žinai, pirma pabandyk šokinėti nuo šventoriaus mūro, kol išsimankštinsi," patarė jam maloniai.

Vienuolyno kieme tarp mokyklos, maldininkų valgyklos ir šventovės muziejus yra vienos tvora aptvertas zoologijos sodelis, savotiškų "ex-votų" rinkinys. Žmonės pažada šventovėn nugabenti kokį nors gyvį, ir šventovės tarnautojai turėjo įrengti jiems patalpas. Per eilę metų maldininkai įprato užsukti ir pasižiūrėti atneštų aukų, kurių visoje apylinkėje žinomiausias yra gyvulys "pusiau ožka, pusiau kiaulė". Ir tikrai, pasižiūrėjęs į juodą gyvūną, nežinau, kas per sutvėri-

CHICAGOS ŽINIOS

PIRMAUJANTIS AERODROMAS

Chicago O'Hare aerodromas keleivių gausumu dabar pirmauja pasauly, bet apskaičiuojama, kad 1980 m. tą pirmenybę gali paveržti Londonas, kuris tada savo Heathrow aerodrome turės apie 56 mil. keleivių, O'Hare — 50 mil.

UZ 200,000 DOL. HEROINO

Policija Chicagoje, 5324 S. Harper, rado heroino už 200,000 dol. Areštavo 3 įtariamus. Jų tarpe viena moteris buvo su sulaužyta koja, o bandęs pabėgti pro langą vyras taip pat sulaužė koją.

IVAZIAVO Į UGNIAGESIŲ MASINĄ

Automobilio vairuotojas A. Benitez, 40 m., matyt, daugiau susidomėjęs gaisru, kaip keliolika stebėjimu, įvažiojo į ugniagesių masiną prie 3545 W. North, Chicagoje. Pakaltintas važiuojo neblaivus.

mas — ožkos galva ir kiaulės kūnu. Yra vėžlių, stirmelių, paukščių, gyvačių ir šeimų augintų vištų, kiaulių, ožkų, laukinių kačių ir kt.

Maldininkų aukomis pastatyti gražūs kryžiaus keliai, siekia kalnelio viršūnę, iš kurios matyti visą miestelį. Pati šventovės bažnyčia eklektinio stiliaus, bet skoninga. Kai artėjanti lietus meta įausdami medžiai pradeda sprogti ir raudonai žydėti, Caninde miestelis tikrai šventiškai atrodo.

Valdžia jau įrengė visą tinklą užtvankų, surenkančių lietaus vandenį. Baigiantis sausrai dar tebėra geriamo vandens. Žiūrint nuo kalnų, visa apylinkė žiba sėdabriniais užtvankų plotais. Ūkininkystė šioje srityje labai rizikinga. Medvilnės, indėnų bulvių ir kitų augalų stagarėliai pasodinami prieš pat liūtis, apkaupti krūva rusvos žemės, kad smarkus lietus daigų nepaskandintų. Jeigu tarp sodinimo ir lietaus praėina daugiau dienų, pasodintos šakelės išdžiūsta ir vėl terka sodinti. Jeigu perdaug ar perilgai lyja, augalai supūva. Todėl ir tūkstančiai sausros "sertao" gyventojų apleidžia savo plūktą molio ir pagalių namus, ieškodami geresnio gyvenimo didmiesčiuose, sąžiningai per Brazilijos banką savo šeimoms siųdami atliekamą algos dalį.

Kaip ir kitur, šimtmečių bėgyje kinta kaimelių ir miestelių svarba. Guaramiranga buvo svarbus savaitinio turkaus centras net kelis šimtmečius, jaukiai išsikūręs tarpukalniųje ir pritraukęs kapucinų vienuolyną su mokykla. Šiandien, išsivysčius keliams ir naujesniam prekybos tinklui, miestelis liko mieguistas, bet labai tipinga ir graži atstovnioliktio šimtmečio relikvija.

TRYŠ SŪNŲ ADVOKATAI

Chicago meras Daley dabar turi jau tris sūnus advokatus: William nesenai gavo teises, Richard yra Illinois senatorius ir dar trečias advokatas — Michael.

PIRMAS IMPERATORIAUS VIZITAS

Kai atvykęs į Chicago imperatorius Hirohito lankė farmą, jo žmona vyko į vaikų ligoninę prie Chicago universiteto ir į Meno institutą. Telefono bendrovė pastatė specialų 90 pėdų bokštą, kad per satelitą imperatoriaus vizitą galėtų perduoti į Japoniją. Šis Japonijos imperatoriaus apsilankymas JAV-se yra pirmas istorijoje. Amerikoje jis išbus truputį daugiau kaip dvi savaites.

MIRTINA BOMBA

Louis Bombacino, 52 m., buvo užmuštas prie savo namų netoli Tempe, Ariz. Užvedus automobilį, sprogo bomba jį sudraskydama. Jis buvo vienas iš Chicago gengsterių gaujos narių. Jam liudijant buvo nuteistas Chicago kriminalinės gaujos vadas ir keturi kiti vadovai. Bombacino po to gyveno slapstydamasis, svetima pavarde.

ISTEISINO

Pensijon išėjęs 72 m. gydytojas dr. E. Balthazar, Auroroje nemokamai gydęs daugybę neturtingesnių, buvo patrauktas teismam dėl nema klaidingos operacijos. Teismas jį išteisino, nes niekas neatėjo prieš jį liudyti, nė pati skundikė M. Reyes.

AIRIJOS MINISTERIS

Atvykęs į Chicago Airijos užsienio reikalų ministeris G. Fitzgerald prašė merą Daley ir laikraštiniukus, kad amerikiečiai neberemtų airių teroristų IRA organizacijos.

PATIKRINO 350,000

Chicagoje patikrinta 350,000 vaikų, ypač iš neturtingų šeimų, stebint, ar juose nėra kokių taisyntų sveikatos problemų.

ISIGYKITE DABAR DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoros, MIC, knygoje:

"Marijos garbinimas Lietuvoje"

Knyga nėra tik teologinė, ji dėl idomių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besidominčiam Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato 446 psl. — Kaina tik \$3.00. Galima įsigyti "Drauge".

Brangiam draugui

A. + A. KESTUČIUI BUTKUI mirus, motiną ANTONIJĄ skausmo valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Regina ir Paulius Usvaitai

A. + A. LOUIS ŽADEIKIS

Gyveno 4120 S. Francisco, Chicago, Illinois. Mirė spalio 7 d. 1975. 7 val. ryto, sulaukęs 81 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Pasiūko dideliame nuliūdime sūnėnas Casper L. Surkus, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Edward P. Patka koplyčioje, 4358 South Richmond Street.

Laidotuvės įvyks ketv., spalio 9 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdęs: Sūnėnas.

Laid. direkt. Edward P. Patka. Tel. 534-4480

PADĖKA

Mirus A. + A. BIRUTEI BIELSKIENEI (NOVIKAITI)

Mūsų mylima žmona, Mamytė, Dukra ir Sesutė staiga mirė 1975 m. rugp. 28 d., sulaukus 40 metų, ir buvo palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse rugsėjo 2 d. Mes reikiame didelę padėką visiems, kurie skausmo valandose mums padėjo, ramino ir guodė.

Dėkojame kun. kleb. A. Zakarauskui, kan. V. Zakarauskui ir kun. A. Puchenskiui atkalbėjusiems prie karsto maldas ir kan. V. Zakarauskui už atlaikymą gedulingų pamaldų ir palydėjimą į kapines.

Didelę padėką Gimimo šv. Mergelės Marijos parapijos mokyklos Motinų klubui už dalyvavimą laidotuvėse kaip garbės karsto nešėjos. Nuosirdus ačiū karsto nešėjams — Rimantui Vanagai, Marion Rosiak, Charles Zuraitis, Edžiui Jarašui, Algijui Jarašui ir Stepiui Baltai.

Dėkojame visiems, kurie lankėsi koplyčioje ir visiems atsiuntusiems gėlių, šv. Mišių ir piniginių aukų ir pareiškiems užuojautas spaudoje ir laikais. Reikiame padėką dukrelių mokytojoms ir Kernavės skaučių tautai už maldas ir prisiminimus.

Nuosirdi padėka visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems taip gausiai dalyvavusiems šv. Mišiose ir laidotuvėse.

Visiems, kurie A. + A. BIRUTĘ nuosirdžiai mylėjo, jai padėjo ir jos prisiminimą laiko savo širdyse, tariame nuosirdžiausią padėką.

Vyras Edvardas, dukrelės Renata ir Ramona, tėvai ir sesuo su šeima.

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

—TĖVAS IR SŪNUS—

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St.

Tel. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero

TOwnhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŲ

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIrginia 7-6672

424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems.

APILINKA MUS

× Vienas ryškiausių Lietuvos vyskupų yra Kazimieras Paltarokas. Jis gimė 1875. X. 22 d. Gimimo šimtmečio proga Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Chicago židinyje ruošia šio mėnesio 19 d., 1 val. p. p. Jaun. centre minėjimą. Vyskupas K. Paltarokas buvo Lietuvių Katalikų mokslo akademijos narys. Lietuvių visuomenę kviečiama dalyvauti.

× Moterų sąjungos (67 kp.) Buncas žaidimas įvyks sekmadienį, spalio 12 d., 3:30 val. po p. šv. M. M. Gimimo par. salė.

× Rūta Šmulkšienė mokytoja Lemonto liuanistinėje mokykloje ir moko jaunesniųjų specialiąją klasę, kurioje yra mažai lietuviškai kalbą mokiniai nuo 6 iki 10 metų amžiaus. R. Šmulkšienė yra baigusi University of Illinois su BS laipsniu ir University of Chicago su magistru (Master of Science) laipsniu. Kurį laiką mokytoja Trinton College, o dabar Loyola universitete tęsia savo studijas toliau, šeštadieniais mokytojaudama Lemonto liuanistinėje mokykloje.

× Šios savaitės kultūrinėje Jaunimo centro kavinės vakaronėje penktadienį, 7:30 val. v. bus pristatyta nauja kun. F. Jucevičiaus knyga "Menas spalvų ir formų žaisme". Vakaronėje knyga aptars A. T. Antanaitis, talkinant antrakaimiečiams: Jūratė Jakštienė, Vaidai Kavaliūnaitė, Romui Stakauskui ir Eug. Būtenui. Vakaronėje dalyvaus pats knygos autorius.

× Talentingos Nerijos tunto gintarės Jūratė Jakštienė, Irena Jakštienė, Jolanta Aleksišienė, Aldona Veselkienė ir Daina Rudaitienė Jaunimo centre įvyks-tandame tunto vakare suvai-dins linksnų vaizdėlį "Pranašys-tės". Vaizdėlį sukūrė ir vaidini-mui vadovauja aktorė Julija Cijūnėlienė.

× LMKF Chicago klubas ruošia, spalio 16 d., Tautiniuose namuose, priešpiečius Chicagoje esančių konsulatų ponioms. Narės, kurios norėtų priešpiečius dalyvauti prašomos informacijai skambinti iki spalio 12 d. M. Macevičienė tel. 476-7846. (sk.)

× Vandos Balukienės meno darbų paroda šiuo metu vyksta Evergreen Plaza Banke, 9640 S. Western Ave., Evergreen Pk., Ill. Parodą galima lankyti darbo dienomis ir šeštadienį iki spalio 31 d. (pr.)

× Brighton Parko Liet. Namų savininkų draugijos susirinkimas bus spalio 12 d. 3 val. p. p. Petronėlės svetainėje, 4500 S. Talman ave. Spalio 25 d., šeštadienį, 7 val. vak. bus metinis banketas su šaltais ir šiltais užkandžiais, gros Ramonio orkestras šokiams ir veiks baras. (pr.)

× Hot Springs, Ark. Saugiausias ir pelningiausias pinigų investavimas — ZEME, 2-ju akry sklypai atpigintomis kainomis. Tik 7 mylios nuo miesto. Pirkusiems, kelionė apmokama. Telef. Chicagoje: 448-1456, Hot Springs (501) 624-4000. (sk.)

× Mūsų gaminiai: skilandžiai, šviežios ir rūkytos dešros. Palengvicas, kumpiai, lašiniai. Didelis pasirinkimas šviežios mėsos. Baliaus — paren-gimams daromos nuolaidos ir pristatoma į nurodytą vietą. International Meat Market, 2913 W. 63rd St. Chicago, tel. 436-4337. Izabelė ir Petras Burkauskai, savininkai. (sk.)

× Jeronimo Kęstučio Butkaus atminimui daktarai Kęstutis ir Juzefa Aglinskai įnešė į Lietuvių Fondą 50 dol. (pr.)

× Chicago ramovėnų ir bi-rutininkų rengiama žurnalui KARYS paremti kavutė įvyks spalio mėn. 19 d. (sekmadienį) 4 val. p. p. Jaunimo centro ka-vinėje. Meninę programą išpil-dys skaudžių mergaičių sekstetas "Žiezirbos". Lietuviškoji visuomenė kviečiama atsilankyti. (pr.)

× Albertas Vinikas, Lake apskr. Amerikos Lietuvių Tary-bos ilgametis pirmininkas. Hammondo ir East Chicago, Ind., bibliotekoms įteikė leidi-nius "Know Your Enemy-Com-munism", "The Lost Balts", kad bibliotekų lankytojai galėtų susipažinti su Lietuvos okupa-cija. Būtų gerai, kad įvairios or-ganizacijos pasirūpintų bibliote-koms įteikti ir "Encyclopedia Lituanica", žurnalą "Lituanus", "Violation." ir kt. leidinius. En-ciklopedijos anglų kalba jau išė-jų ketvirtas tomas. Dar išeis pora tomų.

× Foto menininko kun. Algimanto Kežio, SJ, nuotraukų paroda Čurlonio galerijoje at-idaroma šį penktadienį (X. 10) 7 val. vak.

Dalis madų parodos modeliutojų su Putnamo seselių rėmėjų Chicagoje pirmininke. Priekyje pirm. M. Remienė. Sėdi: A. Laitienė, G. Stankinaitė, G. Mereckienė, R. B. Banderienė. Stovi: G. Rimkūnienė ir parodos komentatorė J. Cijūnėlienė.

× Lietuvių televizijos valdy-bos posėdis įvyko spalio 6 d. LTV patalpoje. Buvo aptarti banketo, kuris bus lapkričio 29 d. Jaunimo centre, reikalai.

× Visai nemokantiems, o no-rintiems išmokyti lietuvių kalbos pamokos prasidės šį šeštadienį, spalio 11 d., 10 val. ryto. Sv. Antano parapijos pradžios mo-kykloje, Cicero, Ill.

× Neo-Lithuanų orkestras linksminis svečius Nerijos Tunto vakare spalio 11 d., 7:30 v. v. Jaunimo centre. Visi maloniai kviečiami atsilankyti. Rezerva-cijos: E. Nakutis, tel. 436-5917. (pr.)

× Vanda Stankienė, prita-riant L. Bichnevičiaus orkestrui, dainuos Lietuvos Dukterų ba-liužę spalio 18 d. Jaunimo cen-tre. Dar yra laisvų stalų. Skam-binkite Reginai Smolinskienė tel. LU 2-1771 arba užsiskite į L. Dukterų namą, 2735 W. 71 St. (pr.)

× Miami Beach, Florida, Jaz-bučių Motelyje, 8910 Collins Ave., Florida 33154 iki gruodžio mėn. 15 dienos žemos vasaros kainos. Skambinti vakarais (305) 865-2678. (sk.)

× BRIGHTON PARKO LI-TUANISTINIS MOKYKLŲ 25 metų sukakties minėjimą ruošiant, buvo išsiuntinėta pa-kvietimai buvusiems šios mo-kyklos abiturientams, bet dėl žinių trūkumo, ne visi adresai yra žinomi. Visi buvusieji moki-niai arba jų tėvai, kurie dar nė-ra gavę pakvietimų, prašomi skambinti p. Peleckui 927-3281 arba p. Jonyniūnei LA 3-0475 arba dėl platesnių informacijų minėji-mo reikalu. (pr.)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— LB vadovėlio sutiktuves. New Yorko kultūros židinyje, sekmadienį, spalio 12 d., 2 val., įvyksta St. Barzduko knygos "Lietuviai savo tautoje, valsty-bėje, bendruomenėje" pristaty-mas. Knygą pristatys visuome-nininkė, jaunimo auklėtoja Bi-rutė Lukoševičienė. Programoje dalyvaus jaunieji skautai ir ateitininkai. Po pristatymo vyks vaišės ir pasilinksnimas. Su-tiktuves rengia LB Woodhave-no apylinkės valdyba.

— Aleksas ir V. Kraujaliai, buvę Racine, Wisc., gyventojai, kurie išsikėlė į St. Petersburgą, Fla., dabar lankosi Europoje ir šventojų žemėj. Jie taip pat aplankė visas garšiasias švento-ves. Aleksas ilgai darbavosi JAV mokesčių išrinkimo įstai-goje Racine, o dabar Floridoje. Jų septynių vaikų šeima jau be-veik išaugę ir tėvai dabar ran-da daugiau laiko kelionėms.

GUDIJOJE

— Naugarduke esamame A. Mickevičiaus muziejuje saugomi rašytojo daiktai: rašomasis sta-las, kėdės, užuolaidos, knygos su autografais, daugybė rašyto-jų liečiančių dokumentų, amži-ninkų prisiminimų. Neseniai ant Pilies kalno, netoli kurio prabė-go A. Mickevičiaus vaikystė, bu-vo pastatytas rašytojui pamink-las. Jo autorius — skulp. V. Grekas.

KANADOJE

— Du aukso medaliai A. Bar-kauskui. Šių metų Ontario žai-dynėse Londone pirmas vietas rutulio ir disko varžybose iško-vulo lietuvis A. Barkauskas, 24 m. amžiaus, ir gavo du aukso medalius. Rutulio pasėkmė vy-rų klasėje 16,12 metrų arba 52, 10 3/4", disko — 45,20 metrų arba 148" 3/4". Prieš keletą metų jis laimėjo pirmas vietas ir gavo du aukso medalius už rutulį ir diską varžybose viso Kanados vyrų ligi 21 m. klasė-jė. Beveik kasmet jis laimi vie-nas iš pirmųjų vietų visos Ka-nados ir universitetų varžybose vyrų klasėje. Ne kartą jis at-stovavo Londono sporto klubui "Tauras" lietuvių ir baltiečių pirmenybėse bei Vašingtone į-vykusiose varžybose. Jis yra pralenkęs nepriklausomos Lie-tuvos rekordus. Dabar jis stro-piai treniruojasi ateinančių me-tų olimpiadai ir yra linkęs da-lyvauti betkuriuose lietuvių, bal-tiečių ar panašiose atletikos pir-menybėse.

× Šv. M. Marijos Gimimo par. šv. Vardo draugijos nariai bendrą Komunią šį mėnesį tu-rės spalio 12 d., sekmadienį, per aštuntos valandos šv. Mišias.

× Jonas Vaicekonis, Elgin, Ill., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 5 dolerių auką. Dėkui.

× Kun. St. Yla atvyksta į Chicago ir spalio 12 d., 3 val. popiet Jaunimo centre skaitys paskaitą Margučio rengiamame M. K. Čurlonio 100 metų gim-i-mo minėjime. Visi kviečiami atsilankyti. (pr.)

× Chicago Lietuvių Golfo Klubo metinio baliaus, kuris į-vyks spalio 25 d. Tautiniuose namuose, bilietų pilnam stalui užsisakė R. Rimkus, A. Urba ir C. Kal. (pr.)

× Chicago Aukštesniosios li-tuanistikos mokyklos tradiciniame vakare spalio 25 d., 7:30 v. vak. vyresniųjų šokiams gros Neo-Lithuanų orkestras, o jau-nimui apat. salėje — jų mėgia-mos orkestras. Įėjimas — au-ka 10 dol. Stalus užsisakyti pas D. Viktorienę tel. 778-4561 arba pas E. Lapėnienę tel. 687-9226. (pr.)

× Chicago Aukštesniosios li-tuanistikos mokyklos tradiciniame vakare spalio 25 d., 7:30 v. vak. vyresniųjų šokiams gros Neo-Lithuanų orkestras, o jau-nimui apat. salėje — jų mėgia-mos orkestras. Įėjimas — au-ka 10 dol. Stalus užsisakyti pas D. Viktorienę tel. 778-4561 arba pas E. Lapėnienę tel. 687-9226. (pr.)

× Chicago Aukštesniosios li-tuanistikos mokyklos tradiciniame vakare spalio 25 d., 7:30 v. vak. vyresniųjų šokiams gros Neo-Lithuanų orkestras, o jau-nimui apat. salėje — jų mėgia-mos orkestras. Įėjimas — au-ka 10 dol. Stalus užsisakyti pas D. Viktorienę tel. 778-4561 arba pas E. Lapėnienę tel. 687-9226. (pr.)

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

Klevo ašaros

Pabers geltonas ašaras klevai...
O man bus liūdna, ir klevų tų gaila.
Surinkčiau ašaras v.sas, visas
Ir vėl ant medžių pakabinčiau! Kvaila!..
Tarytum nežinau — nukritęs lapas nežaliuos,
Jis numirė. Bet jeigu tik galėčiau,
Vis tiek surinkčiau juos v.sus
Ir ant klevų iškabinečiau!

Jolanda Malerytė

OPEROJE

Jonukas pirmą kartą su mo-tina nuėjo į operą. Jam viskas labai keistai atrodė, bet labiau-siai nesuprato moterų solisčių dainavimo ir orkestro dirigen-to mosikavimo. Ilgai tylėjo, bet neiškentęs mamos paklausė:

— Mama, kodėl tas vyras tą moterį muša?

— Jis jos nemuša, tylėk!

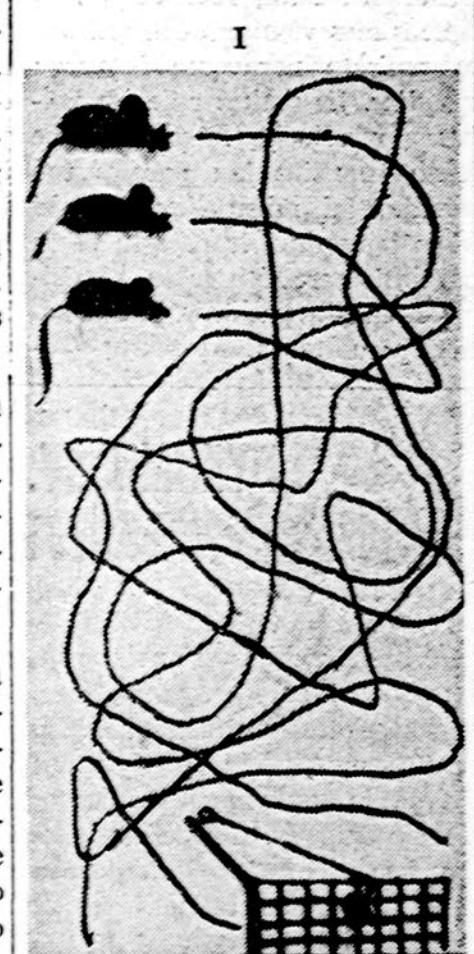
— Tai kodėl ji taip rėkia, jei jos nemuša? — paklausė sūnus.

SVIECIANTIS MEDIS

Šiltų kraštų miškuose auga keistas medis. Jis šviečia naktį lyg žibintas.

Mat šio medžio šievėje yra daug fosforo. Fosforas skleidžia šviesą. Po medžio ir naktį gali-ma skaityti. Joks žibintas ne-reikalingas...

GALVOSČIAI

(Žiūrėti brėžinį). Viena-me namie pastebėjo tris pelytes. Pastatė spąstus joms pagauti. Kurio keliu pelytės turėtų eiti, kad pasiektų gardų karnį ir pa-tekty į spąstus.

(5 taškai)

II (mislė)
Vienas turi šešias kojas, o eina keturiom. Kas per sutvė-rimas?

(10 taškų)

III
1942. II. 9 Prancūzijos laivas "Lafayette" užsidėgė ir pasken-do New York. Parašykite to laivo prieš tai buvusį vardą.

(5 taškai)

IV
Vieną dieną Petriukas pasa-kė mšlę ir prašė Jonuką atspė-ti: "Šupis kilno nokienie nel-makiane". Jonukas iš karto at-sisakė tokią keistą mšlę atspė-ti. Gal kas iš jūsų pamėgino būti gudresnis už Jonuką. Kas teisingai parašys mšlę, gaus 5 taškus, o jei atspės ką ji rei-šia, gaus priedo dar 5 taškus.

V

Jūs, aišku, žinote, kad Dani-ja yra Europoje, Jutlandijos pusiasalyje ir salose, esančiose tarp Skandinavijos pusiasalio ir Jutlandijos. O ar žinote, kur yra Danijos sąsauris?

(10 taškų).

R U T A

Rūta yra Lietuvos gėlė. Lie-tuvoje, kai mergaitės išteka, jos pina rūtų vainikėlių ir deda ant galvelės. Kai vaikučiai pri-ima pirmą šv. Komunią, mer-gaitės dėvi rūtų vainikėlių, o ber-niukai prie švarko atlapo turi puokštę žalių rūtų. Tėvynėje Lietuvoje rūta būdavo labai vi-sur vartojama. Ir čia Ameriko-jė pas lietuvių darželiuose au-ga rūtos. Mes turime daug rū-tų savo kieme.

Audronė Sabaitė, 2 sk.
Marquette Parko lit. m-la
"Vyturėlis"

KAIP VAIZDAVO PUTINAS GAMTĄ "PUMPURĖLY"

Poetas Putinas "Pumpurėly" labai gražiai ir vaizdžiai atvai-davo gamtą. Pumpurėlis yra simbolis pavasario gyvybės. Tas pumpurėlis gali būti žemė, kuri atbunda. Pro šaltą sniegą ir ledus kiekviena gyvybė galvą tiesia. Pumpurėlis gali būti ir žmogaus simbolis. Žmogus, kuris yra nelaimingas, nuliūdęs, jam saulutė duoda vilties spindulių.

Imant eilėraščių, kaip jis yra parašytas, pumpurėlis yra pra-sidėdąs gėlės žiedas. Tas raus-vas žiedas pasikelia iš pavėsio į saulutę, kuri yra šilta, šviesi. Žiedelis buvo pasislėpęs po la-pais, bet dabar jis drąsinasi ir tiesia savo galvutę. Žiedeliui taip miela, gera. — jis duos saulutei žiedelių skaisčių, skais-tų! Žiedelis skleidžiasi į gėlę. Jo grožybė bus paslėpta iki ry-tas ir saulėlė vėl atbus.

"Pumpurėly" yra viena dide-lė mintis jaunimui: kad yra vil-ties gyvenimui! Žmogus gali vėl atbusti; jei šviesa būtų pas-lėpta laikinai, ji ir vėl švies. (Gal yra ir Lietuvos simbolis: jos šviesa buvo paslėpta, bet laisvės spinduliai gali nušvisti ateityje).

Putinas "Pumpurėly" vaizduo-ja gamtą iš ryto, kai saulė kyla į dangų. Pumpurėlis gauna tą šviesą iš saulės. Jis turi savo galvą tiesti pro savo lapus, kad gautų tą šviesą. Bet kai pumpu-rėlis pajunta saulės spindulius, jis prašo daugiau saulės: jei saulė duos šilumą ir šviesą pumpurėliui, tai pumpurėlis iš-siskleis ir duos gražų žiedą. Ir tas atsitiko. Iš ryto buvo pum-purėlis, vidury dienos jau skaid-rus žiedas.

Linas Polikaitis,
Los Angeles lit. m-los 8 sk. mok.
"Saulutės Spindulys"

KAS STIPRIAUSIAS

Atspėkite, kuris iš visų pa-saulio žvėrių yra pats stipriaus-ias. Dramblys? Liūtas? O gal meška?

Pats stipriausias ne dramblys, ne liūtas ir ne meška, o sraigė. Ji ne tik tempia ant nugaros savo namelį. Ji gali patempti du šimtus kartų didesnį svorį, ne-gu pati sveria.

GALVOSČIŲ ATSAKYMAI

I. Santa Maria, Nina, Pinta.
II Arklys
III Rusijos komunistas
IV Minneapolis, Min.
V Kas, neš, lia, bus ir kiti panašūs žodžiai.

Piešė Rima Valiulytė, Marquette Parko mokyklos 8 sk. mokinė. Kvie-čiame atsilankyti į vaikų piešinių parodą Jaunimo centre, spalio 18 d.

TRAUKINYS

Man patinka traukinys. Trau-kinių yra visokių. Vieni veža žmones, tai keleiviniai trauki-niai, kiti veža prekes, alyvą, skystą kurą, ir visokius kitus dalykus. Traukiniai visokiom spalvom nudažyti. Traukinių ra-tai greitai rieda. Aš negalėčiau nė su dviračiu traukinio pasivy-ti. Kai užaugsiu, norėsiu būti garvežio mašinistas, vairuoti garvežį per lietu ir sniegą.

Vytautas Jonas Keburis,
Brighton Parko Liet. mok. 3 sk.

STOVYKLA

Šią vasarą aš važiuosiu į sto-vyklą trims savaitėms. Stovyk-las vardas — Neringa. Aš bu-vau praeitais metais ir man la-bai patiko.

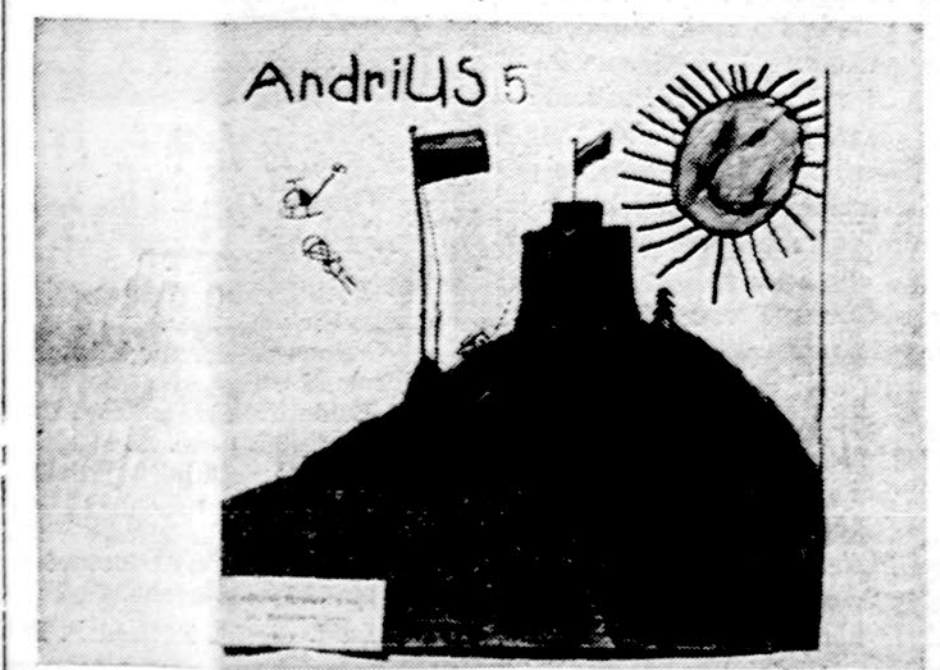
Į Neringą atvažiuoja daug lietuvių iš kitų miestų. Yra daug visokių užsiėmimų. Praei-tais metais aš buvau kanklinin-kė. Mes pradėjom mokytis kan-kluoti.

Mūsų vadovės vardas buvo Snaigė. Snaigė man labai patiko. Ten gamta yra labai graži. Man labiausiai patiko Beržų šventė.

Laura Pierce,
Rochesterio lit. m-los mokinė
(Iš "Plunksnos")

MANO IDOLIAUSIA VASAROS DIENA

Man labiausiai patiko ta va-saros diena, kai mes atvažio-me į New Orleans miestą. Mes buvome pavargę po ilgos keli-onės per Great Smoky kalnus. Kelionė užtruko porą dienų, iki atvažiavom į New Orleans. Kai įvažiavom į miestą, tru-

Paveikslai iš būsimos parodos. Piešė Andrius Kirlys, 5 m., Chicago, Ill.